

**Ocena wpływu wsparcia EFS na
uzyskane wartości wskaźników
rezultatu długoterminowego
w ramach Regionalnego Programu
Operacyjnego – Lubuskie 2020
RAPORT KOŃCOWY**

Zamawiający:

Województwo Lubuskie
Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego

ul. Podgórna 7
65-057 Zielona Góra
www.lubuskie.pl

Wykonawca:

EU-CONSULT sp. z o.o.

ul. Toruńska 18C, lokal D
80-747 Gdańsk
www.eu-consult.pl

Gdańsk 2019

1. Streszczenie

Głównym celem badania był pomiar i ocena wpływu wsparcia EFS na uzyskane wartości wskaźników rezultatu długoterminowego:

1. „Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu”;
2. „Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS”.

W celu obliczenia wartości wskaźnika „Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy, sześć miesięcy po opuszczeniu programu” przeprowadzono badania ankietowe (technika CAWI wspomagana CATI) z uczestnikami projektów RPO-L2020 realizowanych w ramach PI współfinansowanych z EFS, pracującymi w momencie udzielenia wsparcia, którzy zakończyli udział w projekcie od początku realizacji Programu do 30.06.2018 r. Pomiar wskaźnika objął następujące PI: 8iv (Działanie 6.4), 8v (Działanie 6.5 i 6.6), 8vi (Działanie 6.7), 9i (Działanie 7.1, 7.2, 7.3 i 7.4), 9iv (Działanie 7.5), 9v (Działanie 7.6), 10i (Działanie 8.1, 8.2), 10iii (Działanie 8.3), 10iv (Działanie 8.4, 8.5).

Wartość brutto¹ wskaźnika rezultatu długoterminowego „Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy, sześć miesięcy po opuszczeniu programu” wyniosła 11,58%. Najwyższa wartość wskaźnika brutto przypadła na PI 8v, wynosząc 25,00%. Najniższą wartość wskaźnika brutto odnotowano w przypadku PI 9iv (0,00%) oraz PI10iv (2,55%). W celu obliczenia wartości netto wskaźnika w analizie odpowiedzi uwzględniono subiektywną ocenę wpływu wsparcia. Wartość netto wskaźnika wyniosła 9,37%. Najwyższą wartość netto wskaźnika odnotowano w przypadku PI 8v (25,00%). Stosunkowo niska wartość brutto wskaźnika „Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy, sześć miesięcy po opuszczeniu programu” w dużej mierze uwarunkowana jest metodologią wynikającą z *Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 – Sposób pomiaru wskaźników rezultatu długoterminowego EFS*, dla których źródłem danych jest badanie ewaluacyjne. W związku z tym, iż większość badanych uczestników już w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie było zatrudnionych na pełen etat na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, możliwości poprawienia ich sytuacji na rynku pracy były ograniczone. Wartość wskaźnika z uwzględnieniem

¹ Wartość netto wskaźnika uwzględnia subiektywną ocenę wpływu wsparcia, natomiast wartość brutto nie zawiera tego komponentu. Oznacza to, że w przypadku obliczania wartości brutto wsparcia Wykonawca wziął pod uwagę osoby, które na pytanie „W jakim stopniu udział w projekcie przyczynił się do tej zmiany [zmiany stanowiska bądź pracy]?” wskazały na odpowiedzi 6,7,8,9 lub 10 – w skali od 1 do 10, gdzie 1 oznacza "w ogóle się nie przyczynił", a 10 oznacza, że "bardzo się przyczynił". Wartość netto wskaźnika nie uwzględnia tego pytania przy obliczaniu wpływu wsparcia Programu na sytuację uczestników na rynku pracy.

innych korzyści wynikających z udziału w projekcie (m.in. wzrostu oceny wynagrodzenia, zmiany zakresu obowiązków oraz innych korzystnych zmian) byłaby znacznie wyższa.

Rekomendowanym działaniem jest wnioskowanie przez Instytucję Zarządzającą o rozszerzenie definicji wskaźnika „Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu” o inne formy poprawy sytuacji – uzyskanie wyższego wynagrodzenia, wzrost poważania wśród pracodawców i współpracowników oraz zmianę zakresu obowiązków.

Posiadanie stabilnej pracy przed rozpoczęciem uczestnictwa w projekcie spowodowało, że jedynie 3,43% badanych uczestników wskazało na przejście z niepewnego do stabilnego zatrudnienia w wyniku udziału w projekcie. Najwyższą wartość wskaźnika osiągnięto w przypadku Działań, których celem jest wsparcie dla OWES i ROPS we wzmacnianiu sektora ekonomii społecznej oraz upowszechnienie kształcenia ustawicznego związanego z nabywaniem i doskonaleniem kwalifikacji zawodowych. Wskazuje to na fakt, iż największe efekty w zakresie zapewnienia stabilności zatrudnienia osiągnięto wśród osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz wśród osób, które z własnej inicjatywy chcą podnosić własne kompetencje i kwalifikacje. Osoby uczestniczące w projektach realizowanych w ramach PI 10iii najczęściej awansowały lub zmieniały pracę na inną, wymagającą wyższych kwalifikacji i wiążącą się z większą odpowiedzialnością, co wskazuje na fakt, iż projekty realizowane w ramach Działania 8.3 są skuteczne i wpływają na poprawę sytuacji zawodowej osób biorących w nich udział.

28,87% badanych uczestników projektów stwierdziło, że 6 miesięcy po opuszczeniu Programu w ich sytuacji na rynku pracy zaszły inne pozytywne zmiany – wzrost oceny wysokości wynagrodzenia w stosunku do rodzaju wykonywanej pracy, spadek zagrożenia, że stanowisko pracy zostanie zlikwidowane, wzrost poważania ze strony pracodawców i współpracowników oraz sprawniejsze wykonywanie zadań służbowych. Oznacza to, że realizowane projekty są skuteczne, mimo iż nie w każdym przypadku przynoszą korzyści w postaci zmian określonych w *Wytycznych*.

W przypadku 86,21% uczestników projektów efekty zmiany sytuacji na rynku pracy po 12 miesiącach od opuszczenia programu utrzymały się na tym samym poziomie (78,98%) lub uległy zmianie na lepsze (7,24%), co oznacza, że trwałość realizowanych działań można określić jako wysoką.

W ramach omawianych Priorytetów Inwestycyjnych uczestnicy projektów mieli możliwość skorzystania z szeregu form wsparcia. Najczęściej wybieraną i najbardziej skuteczną, zdaniem badanych uczestników, formą wsparcia są kursy i szkolenia mające na celu zdobycie nowych umiejętności, kompetencji i kwalifikacji. Korzystanie z tej formy wsparcia pozwala na uzyskanie natychmiastowych i długotrwałych „twardych” efektów (raz zdobyte kwalifikacje i umiejętności

posiadane są do końca życia) i w największym stopniu pozwala na zmianę sytuacji na rynku pracy – wzrost kompetencji i kwalifikacji jest doceniany przez pracodawców. Należy kontynuować prowadzone działania, w tym szczególnie wsparcie dla OWES i ROPS we wzmacnianiu sektora ekonomii społecznej oraz wsparcie w zakresie upowszechnienia kształcenia ustawicznego związanego z nabywaniem i doskonaleniem kwalifikacji zawodowych, które zgromadziły najwyższy odsetek osób wskazujących, że ich sytuacja na rynku pracy nie tylko utrzymała się, ale zmieniła się na lepsze.

Wartość wskaźnika programowego „Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS” stanowiła sumę wskazań wszystkich respondentów w pytaniach: nr 1. Ile miejsc wychowania przedszkolnego utworzono w ramach projektu? oraz nr 2. *Ile spośród utworzonych w ramach projektu miejsc wychowania przedszkolnego nadal funkcjonuje?* Wartość wskaźnika: Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS wyniosła 550.

Wśród czynników, które mogą wpłynąć na nieosiągnięcie zakładanych wartości docelowych, wyróżnić należy m.in. opóźnienia w realizacji projektów, brak zainteresowania uczestnictwem w projektach, dezaktualizację potrzeb wskazanych w RPO-L 2020, wynikających z dynamicznych zmian społeczno-gospodarczych, wzrost kosztów realizacji projektów oraz zbyt krótki czas na realizację projektów. Rekomenduje się wdrożenie działań zaradczych, które pozwolą na zmniejszenie ryzyka nieosiągnięcia zakładanych wartości docelowych, m.in. poprzez zwiększenie elastyczności w realizacji projektów (możliwość wprowadzania zmian względem kwestii określonych we wniosku o dofinansowanie, jeśli zaistnieje taka potrzeba).

2. Summary

The main objective of the study was to measure and evaluate the impact of ESF intervention on the achieved values of long-term result indicators:

1. „The number of people in a better situation on the labour market six months after completing the participation in the programme”;
2. „The number of preschool education facilities operating 2 years after obtaining ESF funding”.

In order to estimate the value of the indicator "The number of people in a better situation on the labour market six months after completing the participation in the programme" a survey was conducted (with the use of the CAWI supported by CATI method) with participants of ROP-L2020 projects implemented under IP co-financed from the ESF, working at the time of receiving the support, who completed their participation in the project from the beginning of the Programme implementation until 30.06.2018. The measurement of the indicator covered the following IPs: 8iv (Measure 6.4), 8v (Measures 6.5 and 6.6), 8vi (Measure 6.7), 9i (Measures 7.1, 7.2, 7.3 and 7.4), 9iv (Measure 7.5), 9v (Measure 7.6), 10i (Measure 8.1, 8.2), 10iii (Measure 8.3), 10iv (Measure 8.4, 8.5).

The gross value² of the long-term indicator „The number of people in a better situation on the labour market six months after completing the participation in the programme” was 11.58%. The highest gross value concerned IP 8v (25.00%), whereas the lowest - IP 9iv (0.00%) and IP 10iv (2.55%).

In order to calculate the net value of the indicator, the analysis of the responses included a subjective assessment of the impact of support. The net value of the indicator was 9.37%. The highest net value of the indicator was noted in the case of IP 8v (25.00%). A relatively low value of the indicator „The number of people in a better situation on the labour market six months after completing the participation in the programme” is largely conditioned by the methodology resulting from the ESF monitoring and evaluation guidance. Due to the fact that the majority of the surveyed participants were employed full-time on the basis of an indefinite employment contract already at the start of their participation in the project, the possibilities to improve their situation on the labour market were limited. The value of the indicator, considering other benefits resulting from the participation in the project (including an increase in the assessment of the remuneration, changes in the scope of duties and other beneficial changes) would be considerably higher.

The recommended measure for the Managing Authority is to request the extension of the definition of the indicator "The number of people in a better situation on the labour market six months after

completing the participation in the programme" by other forms of support for the improvement of the situation - obtaining higher salary or one-time bonus, increasing respect among employers and colleagues and changing the scope of duties.

Having a stable employment before initiating the participation in the project determined the fact that merely 3.43% of the surveyed participants indicated a transition into a stable employment as a result of participation in the project. The highest value of the indicator was achieved in the case of Measures aimed at supporting Regional Centres of Social Policy in strengthening the social economy sector and popularising lifelong learning related to the acquisition and improvement of professional qualifications. The most considerable effects in terms of ensuring employment stability were achieved among persons socially excluded and at risk of social exclusion, and among those who wish to strengthen their own competences and qualifications. Participants of projects implemented under IP 10iii were most often promoted or changed their profession to one requiring higher qualifications and involving greater responsibility, which indicates that the projects implemented under Measure 8.3 are effective and they improve the professional situation of participants.

28.87% of the surveyed project participants stated that within 6 months after completing their participation in the Programme, their situation on the labour market was affected by other positive changes, among which are an increase in the assessment of the amount of remuneration in relation to the performed type of work, a decrease in the risk that the job would be liquidated, an increase in respect from employers and colleagues as well as more efficient performance of official tasks. The implemented projects are effective, although they do not always ensure benefits in the form of changes specified in the Guidelines. In the case of 86.21% of project participants the effects of changes in the labour market situation within 12 months after completing their participation in the programme remained at the same level (78.98%) or changed for the better (7.24%), therefore the sustainability of actions can be described as high.

Within analysed Investment Priorities project participants had the opportunity to benefit from a number of forms of support. According to the participants of projects, the most often chosen and the most effective form of support constitute courses and trainings aimed at acquiring new skills, competences and qualifications. Using this form of support ensures the immediate and long-term effects (once acquired qualifications and skills are lifelong), and leads to the improvement of the situation on the labour market, as the increase in competences and qualifications is sought after by employers. The ongoing activities should be continued, particularly the support for Regional Centre of Social Policy in strengthening the social economy sector and the support in the promotion of lifelong learning related to the acquisition and improvement of professional qualifications, which was

characterised by the highest percentage of participants indicating that their situation on the labour market changed for the better.

The value of the programme indicator "The number of preschool education facilities operating 2 years after obtaining ESF funding" was the sum of all respondents' indications in relation to questions No. 1. "How many preschool education facilities were established under the project?" and No. 2. "How many of the preschool education facilities developed under the project are still functioning?". The value of the indicator "The number of preschool education facilities operating 2 years after obtaining ESF funding" was 550.

Among the factors that may affect the inability to achieve the assumed objectives are delays in project implementation, the lack of interest in participating in projects, outdated needs indicated in ROP-L2020 resulting from dynamic socio-economic changes, an increase in project implementation costs and insufficient time for project implementation. It is recommended to implement measures that will reduce the risk of not achieving the assumed objectives, including such measures as increasing the flexibility in the implementation of projects (the possibility of introducing changes in relation to the issues specified in the application for co-financing).

3. Spis treści

1. Streszczenie	3
2. Summary.....	6
3. Spis treści.....	9
4. Wprowadzenie	11
5. Opis koncepcji badania oraz wybranej i zastosowanej metodyki badania	12
5.1. Cel i zakres badania	12
5.2. Metody badawcze	13
6. Wyniki badania	16
6.1. Wskaźnik rezultatu długoterminowego „Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu”	16
6.2. Struktura zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia Programu	22
6.3. Trwałość zmiany sytuacji uczestników projektów.....	36
6.4. Formy wsparcia mające największy wpływ na zmianę statusu 6 miesięcy po opuszczeniu projektu	41
6.5. Ocena stopnia realizacji wskaźnika programowego „Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS”	45
6.5.1. Wartość wskaźnika	45
6.5.2. Ocena dotychczas osiągniętej wartości wskaźnika	46
6.6. Efektywność kosztowa w odniesieniu do osiągniętych rezultatów	51
6.7. Stopień dopasowania wsparcia do potrzeb odbiorców wsparcia	52
6.8. Możliwość osiągnięcia wartości docelowych analizowanych wskaźników rezultatu długoterminowego	54
6.9. Czynniki mogące wpłynąć na nieosiągnięcie zakładanych wartości docelowych analizowanych wskaźników rezultatu długoterminowego	55
6.10. Środki zaradcze, które pomogą zapobiec ewentualnym problemom w osiągnięciu zakładanych wartości docelowych analizowanych wskaźników	56
6.11. Podsumowanie	57

7.	Wnioski i rekomendacje	59
8.	Spis tabel	63
9.	Aneks	66
9.1.	Lista Działań i Poddziałań analizowanych w niniejszym badaniu ewaluacyjnym.....	66
9.2.	Lista dokumentów, publikacji i innych materiałów źródłowych, wykorzystanych przy ewaluacji.....	68
9.3.	Narzędzia badawcze zastosowane w ewaluacji	70

4. Wprowadzenie

Realizacja niniejszego raportu wynika z obowiązku przeprowadzenia badania dotyczącego pomiaru wskaźników rezultatu długoterminowego EFS (w tym wskaźnika pn. *Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu*) zawartego w dokumentach strategicznych wyższego stopnia, w tym w *Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020*³, *Wytycznych Komisji Europejskiej dla Europejskiego Funduszu Społecznego w zakresie monitorowania i ewaluacji polityki spójności*⁴, *Wytycznych w zakresie sprawozdawczości na lata 2014-2020*⁵, *Wytycznych w zakresie ewaluacji polityki spójności 2014-2020*⁶, a także zapisów art. 50 *Rozporządzenia (WE) nr 1303/2013*⁷ (tzw. rozporządzenia ogólnego) oraz art. 5 *Rozporządzenia (WE) nr 1304/2013*⁸.

W ramach niniejszej ewaluacji została wyliczona wartość dwóch wskaźników rezultatu długoterminowego:

1. *Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu;*
2. *Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS.*

Wartość wskaźników oraz wnioski płynące z niniejszego badania zostaną wykorzystane na potrzeby przygotowania sprawozdania rocznego z wdrażania RPO-L2020.

³ Wytyczne w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020, Warszawa, 9 lipca 2018 r., str. 18.

⁴ Monitoring and Evaluation of European Cohesion Policy. European Social Fund. Guidance document. Sierpień 2018 r., str. 48.

⁵ Wytyczne w zakresie sprawozdawczości na lata 2014-2020, Warszawa, luty 2017 r., str. 8.

⁶ Wytyczne w zakresie ewaluacji polityki spójności 2014-2020, Warszawa, 10 października 2018r., str. 46.

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., art. 50, L 347/368.

⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., art. 5, L 347/476.

5. Opis koncepcji badania oraz wybranej i zastosowanej metodyki badania

5.1. Cel i zakres badania

Głównym celem badania był pomiar i ocena wpływu wsparcia EFS na uzyskane wartości wskaźników rezultatu długoterminowego:

- *Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy, sześć miesięcy po opuszczeniu programu;*
- *Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS.*

Cel główny zostanie zrealizowany poprzez następujące cele szczegółowe:

- Oszacowanie wartości wskaźników rezultatu długoterminowego poddawanych analizie w ramach niniejszej ewaluacji;
- Zidentyfikowanie czynników mających największy wpływ na uzyskane wartości wskaźników rezultatu długoterminowego poddawanych analizie w ramach niniejszej ewaluacji;
- Wykazanie zmian, jakie zaszły w sytuacji uczestników na rynku pracy w wyniku udziału w projekcie współfinansowanym z EFS.

Zakres przedmiotowy badania

W przypadku wskaźnika „Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy, sześć miesięcy po opuszczeniu programu” badaniami zostaną objęci uczestnicy projektów realizowanych w obrębie następujących PI RPO-L2020⁹:

- PI 8iv (Działanie 6.4);
- PI 8v (Działanie 6.5, 6.6);
- PI 8vi (Działanie 6.7);
- PI 9i Działanie 7.1, 7.2, 7.3 i 7.4);
- PI 9iv (Działanie 7.5);
- PI 9v (Działanie 7.6);
- PI 10i (Działanie 8.1 i 8.2);
- PI 10iii (Działanie 8.3);
- PI 10iv (Działanie 8.4 i 8.5).

⁹ Spis nazw poszczególnych Działań i Poddziałań znajduje się w aneksie (część 9.1).

W przypadku wskaźnika pn. *Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS* badaniem zostaną objęte projekty realizowane w ramach PI 10i RPO-L2020 (Działanie 8.1).

5.2. Metody badawcze

DESK RESEARCH (ANALIZA DANYCH ZASTANYCH)

Analiza danych źródłowych to metoda badań społecznych, która zakłada szczegółową analizę istniejących już i dostępnych danych. W jej wyniku następuje scalenie, przetworzenie i analiza danych rozproszonych dotychczas wśród rozmaitych źródeł¹⁰.

W ramach niniejszej ewaluacji analizie poddano akty prawne i wytyczne szczebla unijnego i krajowego, dokumenty strategiczne i programowe, badania ewaluacyjne powiązane z tematyką niniejszego badania zrealizowane na poziomie regionalnym oraz dane pochodzące z SL2014. Lista źródeł wykorzystanych do opracowania raportu znajduje się w części 9.2. niniejszego dokumentu.

BADANIE CAWI/CATI

Badanie ilościowe zostało zrealizowane przy pomocy techniki CAWI wspomaganą CATI (podejście *mixed-mode*), co pozwoliło osiągnąć największą responsywność.

Warstwowanie próby

W projektach realizowanych w ramach analizowanych Priorytetów Inwestycyjnych do 30 czerwca 2018 roku udział wzięło 3 208 uczestników spełniających wymogi uczestnictwa w badaniu¹¹. Spośród nich przebadano 1342 osoby, wykorzystując warstwowanie ze względu na Priorytet Inwestycyjny, płeć oraz grupy wiekowe. W poniższej tabeli zaprezentowano próbę wyliczoną na podstawie populacji w podziale na warstwy główne:

¹⁰ E. Babbie, *Badania społeczne w praktyce*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007

¹¹ Osoby te były uczestnikami projektów RPO-L2020 w ramach wybranych PI współfinansowanych z EFS i zakończyli udział we wsparciu do 30 czerwca 2018 r., byli zatrudnieni w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie, w przypadku których upłynęło co najmniej 6 miesięcy od zakończenia udziału we wsparciu.

Tabela 1 Populacja i struktura próby w podziale na PI i płeć

PI	Populacja			Próba		
	Kobiety	Mężczyźni	Suma	Kobiety	Mężczyźni	Suma
8iv	1	0	1	1	0	1
8v	8	0	8	8	0	8
8vi	0	0	0	0	0	0
9i	26	14	40	26	14	40
9iv	0	1	1	0	1	1
9v	256	75	331	154	63	217
10i	841	190	1 031	264	127	391
10iii	1 105	426	1 531	285	202	487
10iv	137	128	265	101	96	197
Suma	2 374	834	3 208	839	503	1 342

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Zamawiającego.

Sposób realizacji badania ilościowego uzależniony był od dwóch kwestii: jakie dane kontaktowe dotyczące danego uczestnika otrzymano oraz od formy, którą wybrał uczestnik.

- W przypadku, gdy dostępny był wyłącznie numer telefonu, z uczestnikiem kontaktowano się telefonicznie. W sytuacji, gdyby respondent poprosił o wysłanie zaproszenia do badania na wskazany adres e-mail, gdyż woli wziąć udział w badaniu CAWI, dostosowano się do preferencji respondenta;
- W przypadku, gdy dostępny był wyłącznie adres e-mail (dotyczy to też sytuacji, gdy okazało się, że numer telefonu znajdujący się w bazie jest nieaktualny, w związku z czym nie można zadzwonić do respondenta), wysłano zaproszenie za pośrednictwem e-maila, a następnie e-maile przypominające o badaniu. W sytuacji, gdy respondent poprosił o realizację badania przez telefon, gdyż woli udział w badaniu CATI, dostosowano się do preferencji respondenta;
- W przypadku, gdy dostępne były i numer telefonu, i adres e-mail, w pierwszej kolejności wysłano zaproszenie za pośrednictwem e-maila. Osoby, które nie zareagowały na e-maila, otrzymały e-maile przypominające o badaniu, następnie zaś kontaktowano się z nimi telefonicznie.

Największą trudnością podczas realizacji badania były odmowy ze strony uczestników projektów. Z uwagi na fakt, iż nie udało się przebadać jedynej osoby biorącej udział w projekcie realizowanym w ramach PI 8iv oraz na fakt, iż nikt nie spełnił wymogów kwalifikujących do badania w zakresie PI 8vi, w dalszej części dokumentu wymienione priorytety inwestycyjne nie zostały uwzględnione w tabelach z wyliczeniami.

WYWIADY INDYWIDUALNE IDI Z PRZEDSTAWICIELAMI INSTYTUCJI, KTÓRZY UTWORZYLI MIEJSCE WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO LUB DOSTOSOWALI MIEJSCE PRZEDSZKOLNE DO POTRZEB DZIECI Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

IDI polega na przeprowadzeniu z daną osobą ustrukturyzowanej rozmowy, która ma na celu uzyskanie konkretnych informacji w sposób planowy i metodyczny według określonego schematu, zwanego scenariuszem wywiadu¹².

Populacja badana: Przedstawiciele instytucji, którzy utworzyli miejsce wychowania przedszkolnego lub dostosowali miejsce przedszkolne do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami.

Liczba wywiadów: Zrealizowano 14 wywiadów.

Liczebność, dobór i struktura próby: Badanie zrealizowano na pełnej populacji. Do badania zaproszone zostały osoby reprezentujące poszczególne podmioty posiadające największą wiedzę na temat zagadnień objętych badaniem.

Podczas realizacji badania nie odnotowano żadnych trudności, respondenci chętnie brali udział w badaniach jakościowych.

¹² E. Babbie, Badania społeczne w praktyce, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007.

6. Wyniki badania

6.1. Wskaźnik rezultatu długoterminowego „Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu”

Wskaźnik pn. *Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy, sześć miesięcy po opuszczeniu programu*, zgodnie z definicją¹³, dotyczy osób pracujących, które uzyskały wsparcie Europejskiego Funduszu Społecznego i w ciągu sześciu miesięcy po opuszczeniu programu EFS przeszły z niepewnego do stabilnego zatrudnienia lub z niepełnego do pełnego zatrudnienia lub zmieniły pracę na inną, wymagającą wyższych kompetencji/umiejętności/kwalifikacji i wiążącą się z większą odpowiedzialnością, lub które awansowały w pracy. Wskaźnik ten należy więc rozumieć jako zmianę statusu zatrudnienia uczestnika sześć miesięcy po opuszczeniu programu w porównaniu do sytuacji w chwili rozpoczęcia interwencji.

Pomiar został przeprowadzony na populacji lub reprezentatywnej próbie uczestników projektów (w zależności od liczebności w obrębie danego PI), którzy:

- Byli uczestnikami projektów RPO-L2020 w ramach wybranych PI współfinansowanych z EFS i zakończyli udział we wsparciu do 30 czerwca 2018 r.;
- Byli zatrudnieni w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie;
- W przypadku których upłynęło co najmniej 6 miesięcy od zakończenia udziału we wsparciu.

Zgodnie z Załącznikiem nr 6 do Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 – Sposób pomiaru wskaźników rezultatu długoterminowego EFS, dla których źródłem danych jest badanie ewaluacyjne, podczas pomiaru wskaźnika uznano, iż nastąpiła poprawa sytuacji, jeśli spełniony został co najmniej jeden z poniższych warunków¹⁴:

- w pytaniu nr 1 odpowiedź „e” i jednocześnie w pytaniu nr 6 odpowiedzi: „a” lub „b” lub „d”;
- w pytaniu nr 1 odpowiedź „g” i jednocześnie w pytaniu nr 6 odpowiedzi: „a” lub „b” lub „d”;
- w pytaniu nr 1 odpowiedź „h” i jednocześnie w pytaniu nr 6 odpowiedzi: „a” lub „b” lub „d”;
- w pytaniu nr 2 odpowiedź „b” i jednocześnie w pytaniu nr 10 odpowiedź „a”;
- w pytaniu nr 2 odpowiedź „c” i jednocześnie w pytaniu nr 10 odpowiedź „a”;
- w pytaniu nr 2 odpowiedź „d” i jednocześnie w pytaniu nr 10 odpowiedź „a”;

¹³ Załącznik nr 6 do Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 – Sposób pomiaru wskaźników rezultatu długoterminowego EFS, dla których źródłem danych jest badanie ewaluacyjne, str. 8

¹⁴ Wzór kwestionariusza w którym rozwinięte są zastosowane skróty dotyczące poszczególnych odpowiedzi zawarty został w podrozdziale Narzędzia badawcze zastosowane w badaniu ewaluacyjnym w niniejszym raporcie.

- w pytaniu nr 2 odpowiedź „e” i jednocześnie w pytaniu nr 10 odpowiedzi „a” lub „b” lub „c” lub „d”;
- w pytaniu nr 9 odpowiedź „a”;
- w pytaniu nr 11 odpowiedź „a” i jednocześnie w pytaniu nr 3 odpowiedź „b”.

Wartość brutto wskaźnika „Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy, sześć miesięcy po opuszczeniu programu” wyniosła 11,58%, w tym 10,33% dla kobiet i 13,67% dla mężczyzn. Najwyższa wartość wskaźnika brutto wystąpiła w przypadku PI 8v, gdzie wskaźnik brutto wyniósł 25,00%. Najniższa wartość wskaźnika brutto widoczna jest w przypadku PI 9iv (0,00%) oraz PI 10iv (2,55%). Należy jednak zaznaczyć, iż w ramach PI 9iv w badaniu wzięła udział tylko jedna osoba¹⁵, zaś wartość wskaźnika dla całego PI 10iv została zaniżona przez nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy w znaczącej większości posiadali stabilne i pełne zatrudnienie w momencie przystąpienia do realizacji projektu, a ich udział w projekcie miał na celu przede wszystkim poprawę jakości kształcenia, nie zaś poprawę sytuacji na rynku pracy czy podnoszenie kompetencji osób pracujących. Względnie niska wartość wskaźnika wystąpiła także w przypadku PI 10i (3,46%), którego celem była poprawa dostępności i jakości edukacji przedszkolnej oraz wyrównywanie dysproporcji w jakości kształcenia na poziomie ogólnym oraz dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i zdrowotnych.

Ogólna wartość wskaźnika może wydawać się dość niska, należy jednak zwrócić uwagę na kilka kwestii:

- Założona w Załączniku nr 6 do *Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 – Sposób pomiaru wskaźników rezultatu długoterminowego EFS, dla których źródłem danych jest badanie ewaluacyjne* metodologia przy obliczaniu wartości wskaźnika brutto nie uwzględnia wzrostu oceny otrzymywanego wynagrodzenia, które stanowi najczęstszy efekt podwyższenia kompetencji;
- Znaczna część uczestników projektów już przed rozpoczęciem udziału w projekcie znajdowała się w korzystnej sytuacji na rynku pracy (np. pracowała na podstawie umowy o pracę na czas określony lub nieokreślony, a nie umowy cywilno-prawnej), stąd udział w projekcie nie mógł przyczynić się do znacznej poprawy w tym zakresie;

¹⁵ Tyle też wyniosła populacja osób biorących udział w projektach w ramach tego Priorytetu.

- Nie wszystkie Działania realizowane w ramach wskazanych PI miały bezpośredni cel poprawy sytuacji na rynku pracy (poprawa sytuacji na rynku pracy stanowiła efekt dodatkowy realizowanych działań) – dotyczy to PI 9iv oraz PI 10i¹⁶.

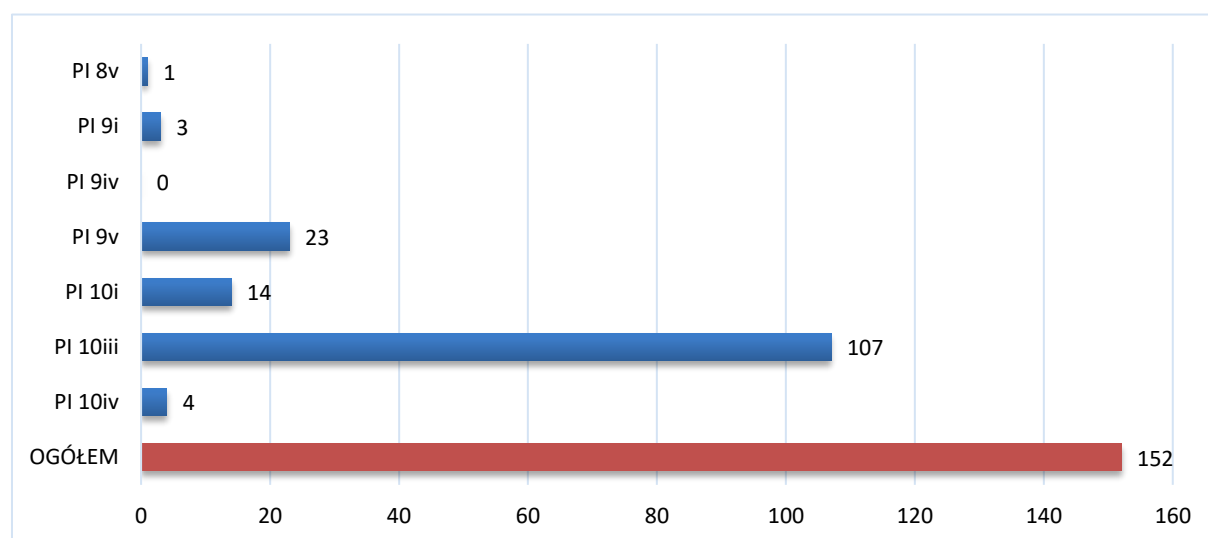
Tabela 2 Wartość brutto wskaźnika „Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy, sześć miesięcy po opuszczeniu programu” – podział wg płci

Priorytet Inwestycyjny	kobieta	mężczyzna	Ogółem
08v	25,00%	0,00%	25,00%
09i	11,11%	8,33%	10,00%
09iv	0,00%	0,00%	0,00%
09v	11,25%	8,20%	10,41%
10i	4,71%	0,78%	3,46%
10iii	17,53%	27,45%	21,62%
10iv	0,00%	4,82%	2,55%
Ogółem	10,33%	13,67%	11,58%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ilościowych.

Ten sam wskaźnik przedstawiono w wartościach bezwzględnych. Wskazuje on, iż zdecydowanie największa liczba osób, które znajdują się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu Programu, uczestniczyła w projektach realizowanych w ramach PI 10iii.

Wykres 1 Wartość brutto wskaźnika „Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy, sześć miesięcy po opuszczeniu programu” (osoby)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ilościowych, N=1342.

Najwyższa wartość brutto wskaźnika została odnotowana w przypadku osób poniżej 25 roku życia (22,22%), co wynika głównie z faktu, iż uczestnicy z tej grupy wiekowej to osoby dopiero wkraczające

¹⁶ W ramach niniejszej ewaluacji w przypadku PI 8iv uzyskano odmowę udziału w badaniu, natomiast w przypadku PI 8vi – nie odnotowano uczestników spełniających kryteria określone metodologią.

na rynek pracy, bez doświadczenia, niejednokrotnie zatrudniane na okres próbny lub na umowy cywilnoprawne i umowy o pracę na czas określony. W przypadku tej grupy osób wsparcie przyczyniło się m.in. do zdobycia kwalifikacji, dzięki którym osoby te uzyskały przewagę na rynku pracy, pomimo posiadania relatywnie niewielkiego doświadczenia zawodowego w porównaniu z innymi grupami wiekowymi aktywnymi na rynku pracy.

Najniższą wartość wskaźnika odnotowano wśród osób powyżej 54 roku życia (1,45%). Są to osoby z wieloletnim stażem i bogatym doświadczeniem zawodowym, najczęściej posiadające już stabilne zatrudnienie, z którego nie chcą rezygnować. Pomimo nabycia kwalifikacji w wyniku udziału w projekcie osoby takie relatywnie rzadko podejmowały się zmiany miejsca pracy.

Tabela 3 Wartość brutto wskaźnika „Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy, sześć miesięcy po opuszczeniu programu” – podział wg wieku

Priorytet Inwestycyjny	poniżej 25 lat	25-29 lat	30-54 lata	powyżej 54 lat	Ogółem
08v	0,00%	0,00%	25,00%	0,00%	25,00%
09i	0,00%	0,00%	16,67%	0,00%	10,00%
09iv	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
09v	100,00%	8,33%	10,98%	3,23%	10,41%
10i	0,00%	0,00%	4,33%	0,00%	3,46%
10iii	0,00%	37,04%	23,96%	1,22%	21,62%
10iv	0,00%	9,09%	1,87%	2,63%	2,55%
Ogółem	22,22%	18,85%	12,72%	1,45%	11,58%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ilościowych.

W celu obliczenia wartości netto wskaźnika w analizie odpowiedzi uwzględniono subiektywną ocenę wpływu wsparcia. W celu obliczenia wartości netto wskaźnika „Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu” pod uwagę brane były więc odpowiedzi uwzględniane przy obliczaniu wartości brutto wskaźnika (czynniki obiektywne) oraz odpowiedzi udzielane na pytanie dotyczące tego, w jakim stopniu udział w projekcie przyczynił się do zmiany – ocena subiektywna. Zgodnie z *Wytycznymi* uznano, że u uczestnika projektu nastąpiła poprawa sytuacji kwalifikująca do wliczenia do wartości netto wskaźnika, jeśli spełnił on co najmniej jeden z warunków dotyczących wskaźnika brutto oraz w pytaniu o ocenę wskazał odpowiedzi 6, 7, 8, 9 lub 10 (na skali od 1 do 10, gdzie 1 oznaczało ocenę najniższą, zaś 10 najwyższą).

Wartość netto wskaźnika wyniosła ogółem 9,37%, w tym 7,65% w przypadku kobiet i 12,24% w przypadku mężczyzn. Najwyższą wartość netto wskaźnika (25,00%) ponownie odnotowano w przypadku PI 8v, którego celem jest aktywizacja zawodowa osób zwolnionych lub przewidzianych do zwolnienia oraz wsparcie usług rozwojowych dla MŚP. Należy jednak wskazać, że wpływ na wysoką wartość wskaźnika może mieć mała populacja uczestników objętych badaniem w ramach

tego priorytetu (8 osób). Nieco niższą wartość wskaźnika (18,79%) otrzymano w przypadku PI 10iii, polegającym na upowszechnieniu kształcenia ustawicznego związanego z nabywaniem i doskonaleniem kwalifikacji zawodowych.

Wartość netto wskaźnika wśród kobiet i mężczyzn różni się. Największe rozbieżności widoczne są w przypadku PI 8v (kobiety – 25,00%, mężczyźni – 0,00%), co wynika jednak z faktu, iż do 30 czerwca 2018 roku żaden mężczyzna nie spełniał jeszcze kryteriów kwalifikujących go do próby w badaniu.

Niska wartość netto wskaźnika wynika z metodologii jego wyliczania określonej w *Wytycznych* – pytanie dotyczące oceny wpływu wsparcia zadawane było jedynie osobom, które 6 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie zmieniły pracę lub stanowisko, co znacznie ograniczyło liczbę badanych, których opinie były brane pod uwagę w obliczeniach. Jeśli sytuacja danego uczestnika poprawiła się i jego zdaniem był to rezultat udzielonego wsparcia, ale nie zmienił on pracy lub stanowiska, jego odpowiedzi nie brały udziału w wyliczaniu wskaźnika.

W celu przeprowadzenia ewaluacji faktycznego wpływu programu na sytuację uczestników projektów na rynku pracy rekomenduje się wnioskowanie przez Instytucję Zarządzającą, w ramach działań w zakresie programowania kolejnej perspektywy finansowej, o rozszerzenie definicji wskaźnika „Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu” o inne formy poprawy sytuacji – uzyskanie wyższego wynagrodzenia lub jednorazowej premii, wzrost poważania wśród pracodawców i współpracowników oraz zmianę zakresu obowiązków.

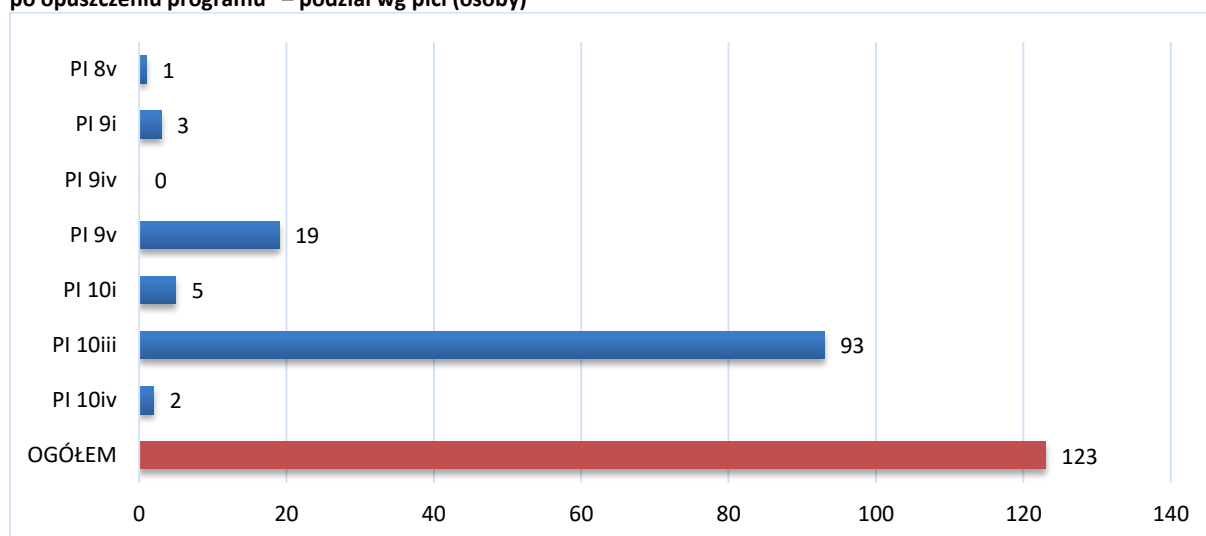
Tabela 4 Wartość netto wskaźnika „Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy, sześć miesięcy po opuszczeniu programu” – podział wg płci

Priorytet Inwestycyjny	kobieta	mężczyzna	Ogółem
08v	25,00%	0,00%	25,00%
09i	11,11%	8,33%	10,00%
09iv	0,00%	0,00%	0,00%
09v	10,00%	4,92%	8,60%
10i	1,45%	0,78%	1,23%
10iii	13,75%	25,98%	18,79%
10iv	0,00%	2,41%	1,27%
Ogółem	7,65%	12,24%	9,37%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ilościowych.

Zdecydowanie najwyższe wartości bezwzględne wartość netto wskaźnika przyjmuje w przypadku PI 10iii.

Wykres 2 Wartość netto wskaźnika „Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy, sześć miesięcy po opuszczeniu programu” – podział wg płci (osoby)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ilościowych, N=1342.

Najwyższa wartość wskaźnika została odnotowana wśród osób poniżej 25 roku życia (17,21%) – wraz ze zmianą poprawy stabilności zatrudnienia, rośnie zadowolenie z pracy zawodowej. Najniższa wartość wskaźnika została odnotowana wśród osób powyżej 54 roku życia (1,45%). Przyczyn takiego stanu rzeczy należy upatrywać podobnie, jak w przypadku wskaźnika brutto – w zróżnicowanej sytuacji zawodowej poszczególnych grup wiekowych przed przystąpieniem do projektu. W przypadku gorszej sytuacji na rynku pracy, cechującej przede wszystkim osoby młode, interwencja w programie przyniosła większe efekty, niż w przypadku osób powyżej 54 roku życia, często posiadających stabilną sytuację zawodową jeszcze przed przystąpieniem do udziału w projekcie.

Tabela 5 Wartość netto wskaźnika „Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy, sześć miesięcy po opuszczeniu programu” – podział wg wieku

Priorytet Inwestycyjny	poniżej 25 lat	25-29 lata	30-54 lata	powyżej 54 lat	Ogółem
08v	0,00%	0,00%	25,00%	0,00%	25,00%
09i	0,00%	0,00%	16,67%	0,00%	10,00%
09iv	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
09v	50,00%	4,17%	9,76%	3,23%	8,60%
10i	0,00%	0,00%	1,55%	0,00%	1,23%
10iii	0,00%	35,19%	20,33%	1,22%	18,79%
10iv	0,00%	9,09%	0,00%	2,63%	1,27%
Ogółem	11,11%	17,21%	10,05%	1,45%	9,37%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ilościowych.

6.2. Struktura zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia Programu

By wskazać, jakie zmiany zaszły w sytuacji zawodowej uczestników projektów – osób pracujących, które uzyskały wsparcie z EFS, zbadano, jaki odsetek z nich 6 miesięcy po opuszczeniu programu odnotował:

- Przejście z niepewnego do stabilnego zatrudnienia;
- Przejście z niepełnego do pełnego zatrudnienia;
- Zmianę pracy na inną, wymagającą wyższych kompetencji/umiejętności/ kwalifikacji i wiążącą się z większą odpowiedzialnością;
- Awans w pracy;
- Wystąpienie innych korzystnych zmian: poprawę sytuacji finansowej, zmniejszenie zagrożenia likwidacją stanowiska pracy, wzrost poważania wśród pracodawców i współpracowników;
- Nie dostrzega jakichkolwiek zmian;
- Dostrzega zmiany niekorzystne.

Przejście z niepewnego do stabilnego zatrudnienia

Zgodnie z *Wytycznymi*, sytuacją, gdy uczestnik projektu przeszedł z niepewnego do stabilnego nazywa się zmianę:

- Pracy dorywczej, pomocy w rodzinnej działalności gospodarczej lub gospodarstwie rolnym bądź uczestnictwa w płatnym stażu i praktyce na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej, zatrudnienie w przedsiębiorstwie jako pracownik, bądź prowadzenie własnego gospodarstwa rolnego;
- Umowy o pracę na czas określony lub na podstawie umowy o dzieło/zlecenie lub na podstawie innej umowy na zatrudnienie na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony;
- Pracy bez umowy na umowę o dzieło/zlecenie bądź samozatrudnienie, umowę o pracę na czas określony lub nieokreślony.

Przejście z niepewnego do stabilnego zatrudnienia wskazało jedynie 3,43%, co wynika z faktu, iż znaczna część uczestników projektów (w tym szczególnie nauczycieli) w momencie przystąpienia do projektu posiadała już stabilną pracę, w której zatrudnieni byli na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony. Najwyższą wartość wskaźnika osiągnięto w przypadku PI 9v (4,07%) oraz PI 10iii (5,05%), których celem jest wsparcie dla OWES i ROPS we wzmocnianiu sektora ekonomii społecznej

oraz upowszechnienie kształcenia ustawicznego związanego z nabywaniem i doskonaleniem kwalifikacji zawodowych. Może to oznaczać, iż największe efekty w zakresie zapewnienia stabilności zatrudnienia osiągnięto wśród osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz wśród osób, które z własnej inicjatywy chcą podnosić własne kompetencje i kwalifikacje. Najniższa wartość wskaźnika odnotowana została w przypadku PI 8v, 9i oraz 9iv, których grupą docelową są właściciele i pracownicy małych i średnich przedsiębiorstw oraz osoby wykluczone objęte wsparciem nie tylko z zakresu aktywizacji zawodowej, ale także poprzedzającej ją aktywizacji społecznej, tj. osób, które albo posiadają już stabilne zatrudnienie, albo osób, których celem uczestnictwa w projekcie nie była poprawa stabilności zatrudnienia. W przypadku PI 9iv działania związane są z usługami społecznymi, co wpływa na grupę docelową objętą wsparciem, którą często stanowią osoby z niepełnosprawnościami czy osoby starsze. Ponadto należy wskazać, iż w ramach tych priorytetów, zarówno badana próba, jak i cała populacja, były bardzo niskie (odpowiednio 8, 40 i 1 osoba), co zmniejszało szansę na uzyskanie wartości dodatnich.

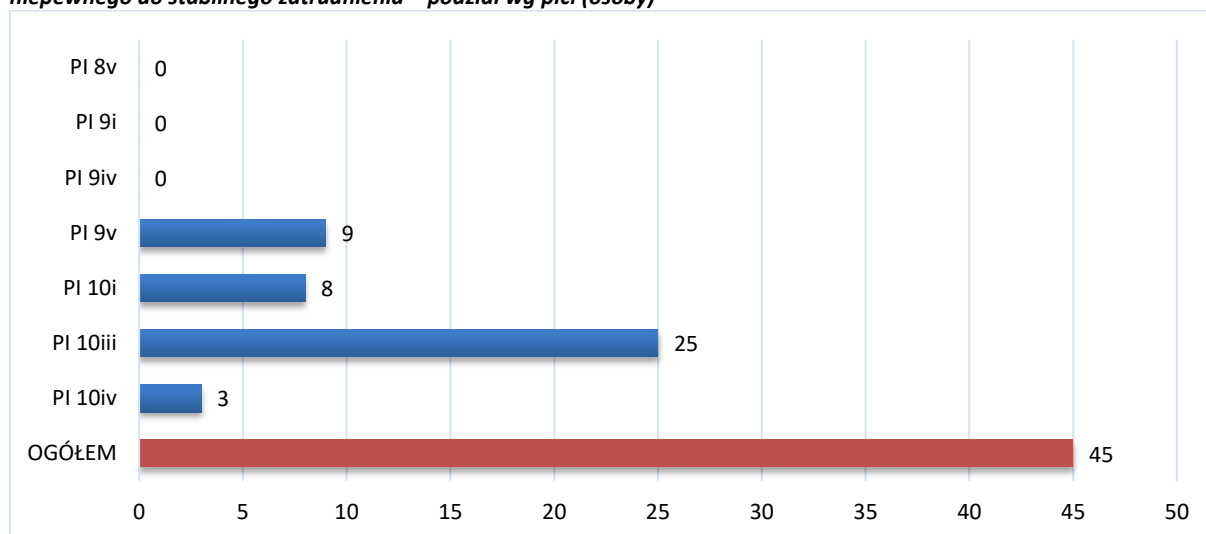
Odnotowuje się nieco większy odsetek kobiet niż mężczyzn, u których wzrosła stabilność zatrudnienia (3,89% w przypadku kobiet i 2,65% w przypadku mężczyzn), co widoczne jest szczególnie w przypadku PI 10iii.

Tabela 6 Struktura (%) zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu: przejście z niepewnego do stabilnego zatrudnienia – podział wg płci

Priorytet Inwestycyjny	kobieta	mężczyzna	Ogółem
08v	0,00%	0,00%	0,00%
09i	0,00%	0,00%	0,00%
09iv	0,00%	0,00%	0,00%
09v	3,75%	4,92%	4,07%
10i	2,90%	0,00%	1,98%
10iii	6,19%	3,43%	5,05%
10iv	0,00%	3,61%	1,91%
Ogółem	3,89%	2,65%	3,43%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ilościowych.

Wykres 3 Struktura (%) zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu: przejście z niepewnego do stabilnego zatrudnienia – podział wg płci (osoby)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ilościowych, N=1342.

Zmianę w postaci przejścia z niepewnego do stabilnego zatrudnienia odnotowywano najczęściej wśród osób poniżej 25 roku życia (22,22%), co jak wspomniano wcześniej, związane jest z rozpoczynaniem kariery zawodowej i częstym zatrudnianiem w pierwszych latach pracy na podstawie umów cywilnoprawnych czy umów na czas określony. Najniższa wartość wskaźnika (0,48%) wystąpiła wśród osób powyżej 54 roku życia, czego powodem mogą być dwa aspekty:

- Zdecydowana większość osób w tym wieku biorących udział w projektach w ramach analizowanych PI posiadała już stabilne zatrudnienie (umowę na czas nieokreślony lub własną działalność gospodarczą).
- Osoby powyżej 54 roku życia, z uwagi na stosunkowo krótki czas pozostały do wieku emerytalnego, bywają pomijane podczas awansów.

Tabela 7 Struktura (%) zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu: przejście z niepewnego do stabilnego zatrudnienia – podział wg wieku

Priorytet Inwestycyjny	poniżej 25 lat	25-29 lat	30-54 lata	powyżej 54 lat	Ogółem
08v	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
09i	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
09iv	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
09v	100,00%	4,17%	3,66%	0,00%	4,07%
10i	0,00%	0,00%	2,48%	0,00%	1,98%
10iii	0,00%	3,70%	6,41%	0,00%	5,05%
10iv	0,00%	0,00%	1,87%	2,63%	1,91%
Ogółem	22,22%	2,46%	4,00%	0,48%	3,43%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ilościowych.

Przejście z niepełnego do pełnego zatrudnienia

Za niepełne zatrudnienie uznaje się „niedobrowolne zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy. Taka sytuacja ma miejsce wtedy, gdy osoba deklaruje, że pracuje w niepełnym wymiarze czasu, ponieważ nie może znaleźć pracy na pełen etat”¹⁷. Przejście od niepełnego do pełnego zatrudnienia ma miejsce wówczas, gdy 6 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie uczestnik projektu pracował na cały etat, zaś przed uczestnictwem w projekcie pracował w niepełnym wymiarze czasu, a deklarował chęć pracy na cały etat.

Wskaźnik dotyczący przejścia z niepełnego do pełnego zatrudnienia jest znacznie niższy, niż wskaźnik dotyczący stabilności zatrudnienia, co wynika z faktu, iż osoby pracujące (nawet w przypadku, gdy jest to praca na podstawie umowy cywilnoprawnej lub praca dorywcza) w zdecydowanej większości posiadają umowę na pełen etat. Wskaźnik ogółem wyniósł 0,84% nieco wyższą wartość przyjmuje on wśród kobiet, niż wśród mężczyzn. Najwyższą (choć wciąż bardzo niską) wartość odnotowano w przypadku PI 10iii, którego celem jest upowszechnienie kształcenia ustawicznego związanego z nabywaniem i doskonaleniem kwalifikacji zawodowych wśród osób powyżej 50 roku życia oraz osób o niskich kwalifikacjach. Najniższe, zerowe wartości odnotowano w przypadku PI 8v, 9i, 9iv oraz 10iv, tj. w przypadku Działan, które nie są bezpośrednio związane z poprawą sytuacji na rynku pracy lub których uczestnicy posiadali pełne zatrudnienie już w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie.

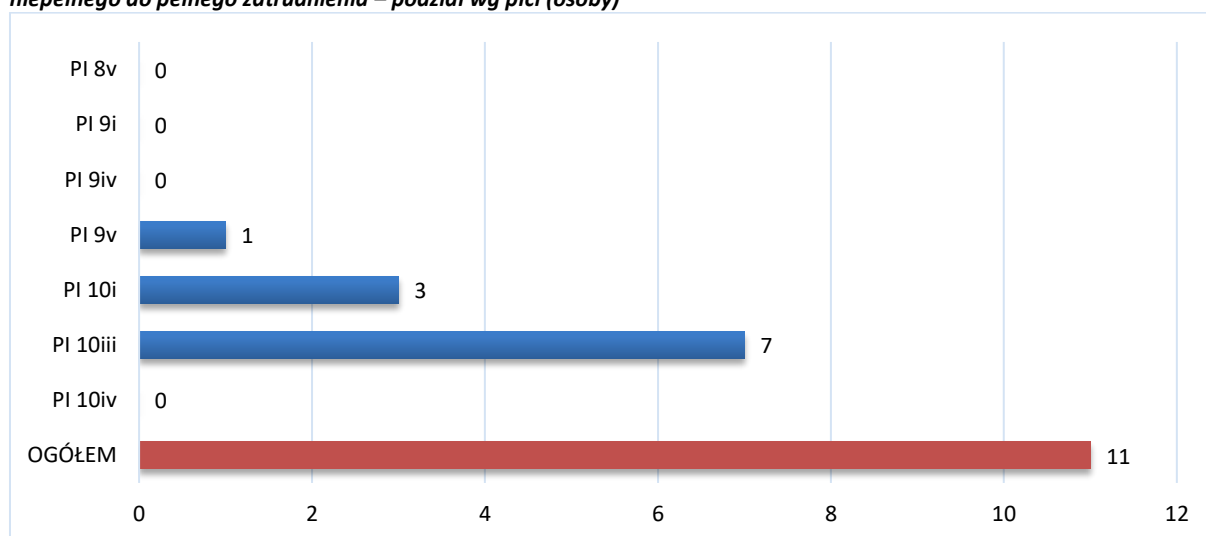
Tabela 8 Struktura (%) zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu: przejście z niepełnego do pełnego zatrudnienia – podział wg płci

Priorytet Inwestycyjny	kobieta	mężczyzna	Ogółem
08v	0,00%	0,00%	0,00%
09i	0,00%	0,00%	0,00%
09iv	0,00%	0,00%	0,00%
09v	0,00%	1,64%	0,45%
10i	1,09%	0,00%	0,74%
10iii	1,72%	0,98%	1,41%
10iv	0,00%	0,00%	0,00%
Ogółem	0,97%	0,61%	0,84%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ilościowych.

¹⁷ Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych - załącznik nr 2 do Wytocznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020.

Wykres 4 Struktura (%) zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu: przejście z niepełnego do pełnego zatrudnienia – podział wg płci (osoby)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ilościowych, N=1342.

Zmianę w postaci przejścia z niepełnego do pełnego zatrudnienia odnotowano wśród środkowych grup wiekowych – osób w wieku 25-29 lat (1,64%) oraz osób w wieku 30-54 lata (0,92%). Zmiany te odnotowano w przypadku PI 9v, PI 10i oraz PI 10iii, tj. projektach, które miały na celu wsparcie sektora ekonomii społecznej (PI 9v), kształcenie ustawiczne związane z nabywaniem i doskonaleniem kwalifikacji zawodowych (PI 10iii) oraz rozwój edukacji przedszkolnej (PI 10i), w tym także wydłużenie godzin pracy ośrodków wychowania przedszkolnego, co może mieć wpływ na przejście z niepełnego do pełnego zatrudnienia. Wśród osób powyżej 54 roku życia nie odnotowano zmian w postaci przejścia z niepełnego do pełnego zatrudnienia - z uwagi na bogate doświadczenie zawodowe i długi staż pracy, w przeważającej większości już przed przystąpieniem do projektu posiadały pełne zatrudnienie.

Tabela 9 Struktura (%) zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu: przejście z niepełnego do pełnego zatrudnienia – podział wg wieku

Priorytet Inwestycyjny	poniżej 25 lat	25-29 lata	30-54 lata	powyżej 54 lat	Ogółem
08v	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
09i	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
09iv	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
09v	0,00%	0,00%	0,61%	0,00%	0,45%
10i	0,00%	0,00%	0,93%	0,00%	0,74%
10iii	0,00%	3,70%	1,39%	0,00%	1,41%
10iv	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Ogółem	0,00%	1,64%	0,92%	0,00%	0,84%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ilościowych.

Zmiana pracy na inną, wymagającą wyższych kompetencji, umiejętności, kwalifikacji i wiążącą się z większą odpowiedzialnością

6,32% uczestników projektów, którzy zakończyli swój udział we wsparciu co najmniej 6 miesięcy przed datą realizacji badania zadeklarowało, że udział w projekcie pozwolił na poprawę ich sytuacji zawodowej poprzez zmianę pracy na inną, wymagającą wyższych kompetencji, umiejętności, kwalifikacji i wiążącą się z większą odpowiedzialnością. Zmianę pracy na inną wskazywali częściej mężczyźni (8,78%) niż kobiety (4,86%). Najwyższy odsetek osób, których sytuacja zawodowa poprawiła się dzięki zmianie pracy, uczestniczył w projektach realizowanych w ramach PI 10iii (12,73%), podczas których osoby chcące się rozwijać zawodowo, zdobywały nowe umiejętności, kompetencje i kwalifikacje. Nowe umiejętności, potwierdzone odpowiednimi certyfikatami, umożliwiły uczestnikom projektów sięganie po wyższe stanowiska.

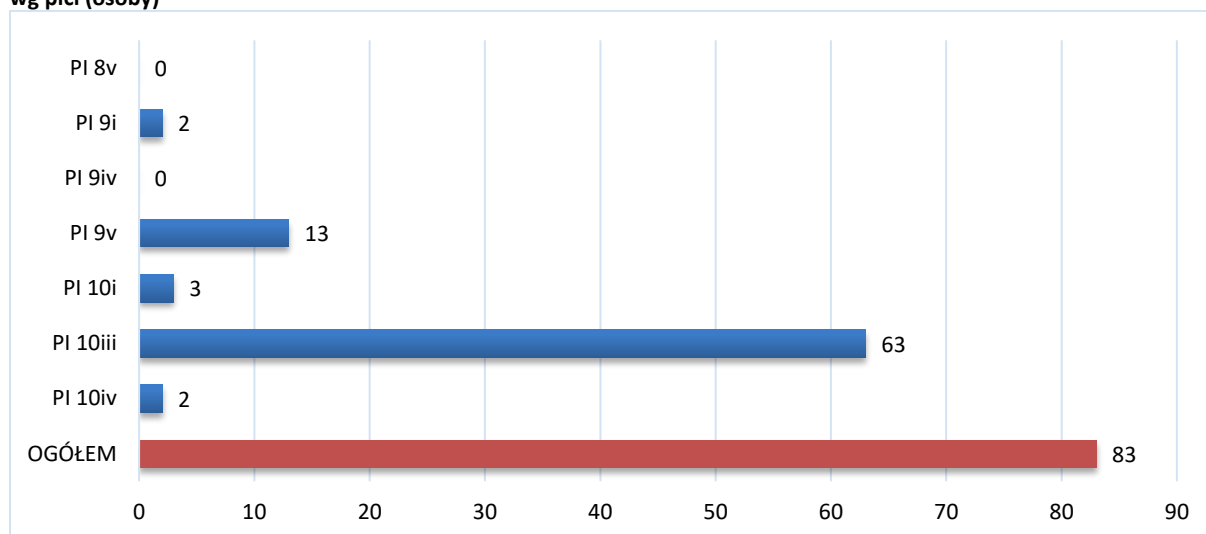
Tabela 10 Struktura (%) zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu: zmiana pracy na inną, wymagającą wyższych kompetencji/umiejętności/kwalifikacji i wiążącą się z większą odpowiedzialnością – podział wg płci

Priorytet Inwestycyjny	kobieta	mężczyzna	Ogółem
08v	0,00%	0,00%	0,00%
09i	11,11%	0,00%	6,67%
09iv	0,00%	0,00%	0,00%
09v	6,25%	4,92%	5,88%
10i	0,72%	0,78%	0,74%
10iii	8,93%	18,14%	12,73%
10iv	0,00%	2,41%	1,27%
Ogółem	4,86%	8,78%	6,32%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ilościowych.

Zdecydowaną większość osób, które zmieniły pracę na inną, wymagającą wyższych kompetencji, umiejętności lub kwalifikacji i wiążącą się z większą odpowiedzialnością, stanowili uczestnicy projektów realizowanych w ramach PI 10iii.

Wykres 5 Struktura (%) zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu: zmiana pracy na inną, wymagającą wyższych kompetencji/umiejętności/kwalifikacji i wiążącą się z większą odpowiedzialnością – podział wg płci (osoby)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ilościowych, N=1342.

Podobnie jak w przypadku poprzednich wskaźników, tak i w przypadku zmiany pracy na inną, wymagającą wyższych kwalifikacji, to osoby młode stanowiły największy odsetek (osoby poniżej 25 roku życia - 11,11%, osoby w wieku 25-29 lat – 11,48%). Osoby młode częściej niż osoby starsze zmieniają pracę, szukają swojego miejsca na rynku pracy, chcą się rozwijać. Grupą, która najrzadziej decydowała się na zmianę pracy 6 miesięcy po opuszczeniu programu, były osoby powyżej 54 roku życia (1,45%), co wynika z chęci stabilizacji i większego niż w przypadku osób młodych przywiązania do dotychczasowego miejsca pracy.

Tabela 11 Struktura (%) zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu: zmiana pracy na inną, wymagającą wyższych kompetencji/umiejętności/kwalifikacji i wiążącą się z większą odpowiedzialnością – podział wg wieku

Priorytet Inwestycyjny	poniżej 25 lat	25-29 lata	30-54 lata	powyżej 54 lat	Ogółem
08v	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
09i	0,00%	0,00%	11,11%	0,00%	6,67%
09iv	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
09v	50,00%	4,17%	6,10%	3,23%	5,88%
10i	0,00%	0,00%	0,93%	0,00%	0,74%
10iii	0,00%	22,22%	13,93%	1,22%	12,73%
10iv	0,00%	9,09%	0,00%	2,63%	1,27%
Ogółem	11,11%	11,48%	6,67%	1,45%	6,32%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ilościowych.

Awans w pracy

Zmianę w postaci awansu w pracy stwierdziło 2,44% wszystkich badanych uczestników projektów. Awans otrzymywali częściej mężczyźni (2,86%) niż kobiety (2,19%). Zdecydowanie największy odsetek

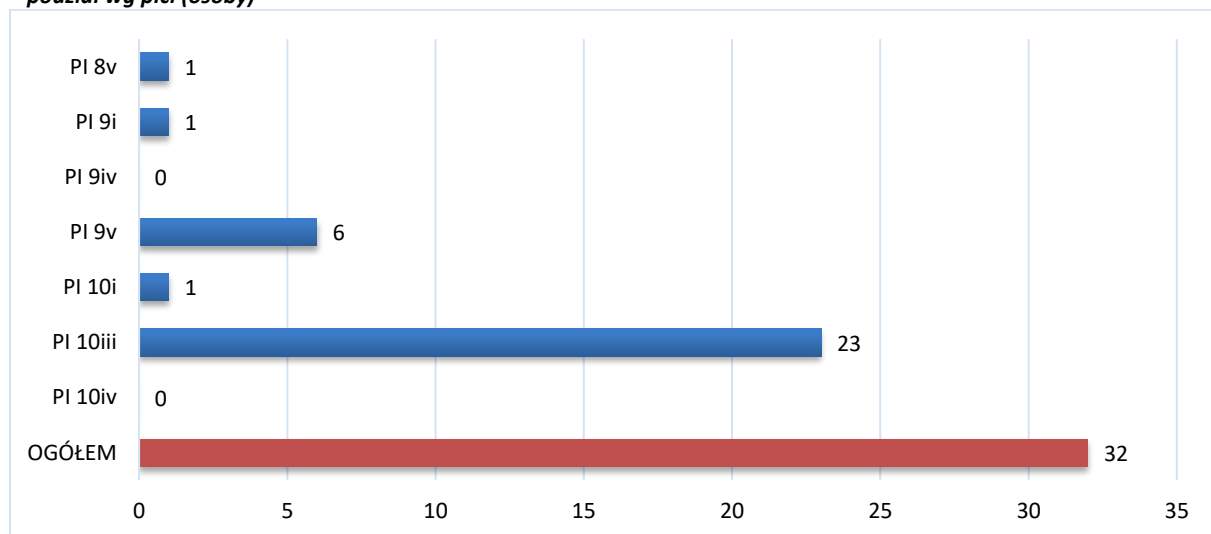
osób, które awansowały widoczny jest w przypadku PI 8v (25,00%), co jednak powiązane jest z bardzo małą populacją uczestników kwalifikujących się do niniejszego badania (8 osób). Awansu nie otrzymał żaden z uczestników projektów realizowanych w ramach PI 9iv (co wynika zarówno z celu Działania 7.5, którym jest rozwój usług społecznych, jak i z bardzo małej populacji osób, które do 30 czerwca 2018 roku skończyły udział w projekcie i kwalifikowały się do próby w badaniu – 1 osoba) oraz PI 10iv (co w dużej mierze związane jest ze specyfiką wsparcia w ramach Działania 8.4, które polega na doskonaleniu jakości kształcenia zawodowego).

Tabela 12 Struktura (%) zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu: awans w pracy – podział wg płci

Priorytet Inwestycyjny	kobieta	mężczyzna	Ogółem
08v	25,00%	0,00%	25,00%
09i	0,00%	8,33%	3,33%
09iv	0,00%	0,00%	0,00%
09v	3,75%	0,00%	2,71%
10i	0,36%	0,00%	0,25%
10iii	3,44%	6,37%	4,65%
10iv	0,00%	0,00%	0,00%
Ogółem	2,19%	2,86%	2,44%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ilościowych.

Wykres 6 Struktura (%) zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu: awans w pracy – podział wg płci (osoby)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ilościowych, N=1342.

Awans, podobnie jak zmianę pracy, otrzymywały osoby w wieku 25-29 lat (4,92%) oraz 30-54 lata (2,67%). Są to osoby posiadające już doświadczenie zawodowe, często aktywne, chcące wciąż się rozwijać i podnosić swoje umiejętności.

Tabela 13 Struktura (%) zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu: awans w pracy – podział wg wieku

Priorytet Inwestycyjny	poniżej 25 lat	25-29 lata	30-54 lata	powyżej 54 lat	Ogółem
08v	0,00%	0,00%	25,00%	0,00%	25,00%
09i	0,00%	0,00%	5,56%	0,00%	3,33%
09iv	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
09v	0,00%	0,00%	3,66%	0,00%	2,71%
10i	0,00%	0,00%	0,31%	0,00%	0,25%
10iii	0,00%	11,11%	4,74%	0,00%	4,65%
10iv	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Ogółem	0,00%	4,92%	2,67%	0,00%	2,44%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ilościowych.

Inne korzystne zmiany

28,87% badanych uczestników projektów stwierdziło, że 6 miesięcy po opuszczeniu Programu w ich sytuacji na rynku pracy zaszły inne pozytywne zmiany – wzrost oceny wysokości wynagrodzenia w stosunku do rodzaju wykonywanej pracy, spadek zagrożenia, że stanowisko pracy zostanie zlikwidowane, wzrost poważania ze strony pracodawców, wzrost poważania ze strony współpracowników oraz sprawniejsze wykonywanie zadań służbowych. Wskaźnik ten pozwala na wskazanie zmian, które zachodzą wśród osób posiadających już stabilne i pełne zatrudnienie, co pokazuje, że także takie osoby mogą skorzystać na udziale w projektach EFS. Pozytywne zmiany zaobserwowali głównie uczestnicy projektów realizowanych w ramach PI 9i (36,67%) oraz PI 10iii (32,32%), nieco częściej kobiety niż mężczyźni. Najniższy (choć wciąż wysoki) odsetek osób, które odnotowały inne korzystne zmiany w sytuacji na rynku pracy, uczestniczył w projektach realizowanych w ramach PI 8v (25,00%) oraz PI 10iv (22,29%).

Najczęściej wymienianą pozytywną zmianą był wzrost wynagrodzenia – wskazał tak co piąty badany uczestnik projektu w ramach wszystkich omawianych PI. Drugą w kolejności najczęściej występującą zmianą jest sprawniejsze radzenie sobie z wykonywaniem zadań służbowych (ponad 12% wskazań).

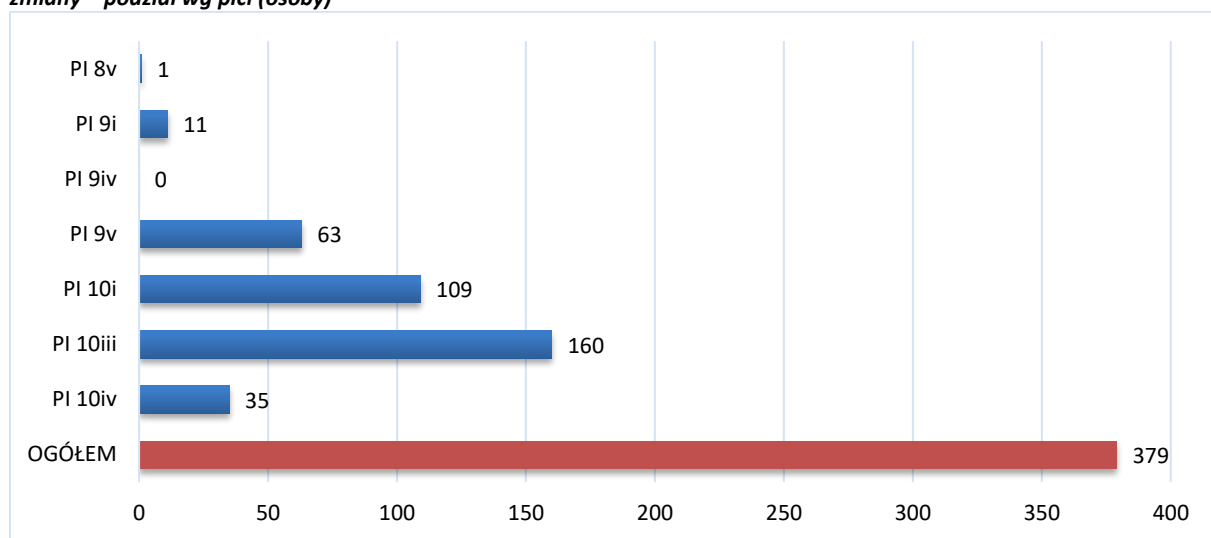
Tabela 14 Struktura (%) zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu: inne pozytywne zmiany – podział wg płci

Priorytet Inwestycyjny	kobieta	mężczyzna	Ogółem
08v	25,00%	0,00%	25,00%
09i	44,44%	25,00%	36,67%
09iv	0,00%	0,00%	0,00%
09v	28,13%	29,51%	28,51%
10i	34,42%	10,85%	26,91%
10iii	28,52%	37,75%	32,32%
10iv	13,51%	30,12%	22,29%
Ogółem	29,40%	27,96%	28,87%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ilościowych.

Dane bezwzględne wskazują, iż prawie połowa badanych osób, które zaobserwowały inne pozytywne zmiany, to uczestnicy projektów realizowanych w ramach PI 10iii.

Wykres 7 Struktura (%) zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu: inne pozytywne zmiany – podział wg płci (osoby)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ilościowych, N=1342.

Pozytywne zmiany w postaci wzrostu wynagrodzenia, poważania w pracy, bardziej sprawnego radzenia sobie z zadaniami służbowymi oraz spadkiem zagrożenia utratą pracy wskazywały częściej osoby młode – poniżej 25 lat (44,44%) oraz w wieku 25-29 lat (39,34%). To osoby najszybciej się rozwijające, zdobywające nowe umiejętności, co jest doceniane przez pracodawców i współpracowników – początkowo wymagają szkoleń i wsparcia, z czasem zdobywają doświadczenie i stają się samodzielni, co zostaje wynagrodzone zarówno finansowo, jak i uznaniowo.

Tabela 15 Struktura (%) zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu: inne pozytywne zmiany – podział wg wieku

Priorytet Inwestycyjny	poniżej 25 lat	25-29 lata	30-54 lata	powyżej 54 lat	Ogółem
08v	0,00%	0,00%	25,00%	0,00%	25,00%
09i	66,67%	0,00%	50,00%	0,00%	36,67%
09iv	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
09v	50,00%	25,00%	28,66%	29,03%	28,51%
10i	50,00%	50,00%	26,93%	13,46%	26,91%
10iii	0,00%	40,74%	30,92%	32,93%	32,32%
10iv	0,00%	54,55%	10,28%	47,37%	22,29%
Ogółem	44,44%	39,34%	27,28%	29,47%	28,87%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ilościowych.

Wśród innych niż wymienione wyżej pozytywnych zmian wskazywano m.in. na wzrost wiedzy, kwalifikacji i kompetencji, założenie własnej działalności gospodarczej, znalezienie pracy dodatkowej, naukę języków obcych, poprawę komunikacji w pracy, wzrost kompetencji w zakresie obsługi komputera i urządzeń interaktywnych oraz poprawę umiejętności w zakresie prowadzenia zajęć z uczniami, w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami.

Brak jakichkolwiek zmian

Wysoki odsetek uczestników projektów nie odnotował żadnych zmian po 6 miesiącach od opuszczenia Programu (85,22%). Należy jednak zaznaczyć, iż przy wyliczaniu tego wskaźnika nie brano pod uwagę wymienionych wyżej innych pozytywnych zmian (m.in. wzrost wynagrodzenia czy sprawniejsze radzenie sobie z zadaniami służbowymi) – uwzględniono tu czynniki zawarte we wskaźniku brutto oraz zmiany niekorzystne. Brak zmian w tym wypadku najczęściej wiąże się z faktem, iż już w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie znaczna część uczestników projektów posiadała stabilne zatrudnienie (na podstawie umowy o pracę lub własną działalność gospodarczą) na pełen etat. Uwzględniając inne pozytywne zmiany, odsetek osób, u których 6 miesięcy po opuszczeniu programu odnotowano brak zmian wyniósł 62,30%.

Najwyższy odsetek osób, które nie odnotowały żadnych zmian uczestniczył w projektach realizowanych w ramach PI 9iv (100,00%), PI 10i (91,36%) oraz PI 10iv (94,27%). Celem Priorytetów Inwestycyjnych 9iv oraz 10i nie jest bezpośrednia poprawa sytuacji na rynku pracy, a rozwój usług społecznych oraz edukacji przedszkolnej i kształcenia ogólnego. Na wysoki odsetek braku zmian wśród uczestników biorących udział w projektach realizowanych w ramach PI 10iv wpływ miały zadania realizowane z Działania 8.4, tj. których celem jest doskonalenie jakości kształcenia zawodowego i docelowy wzrost zdolności do zatrudnienia uczniów szkół i placówek oświatowych

kształcenia zawodowego. Brak zmian nieznacznie częściej wskazywały kobiety (85,66%) niż mężczyźni (84,49%).

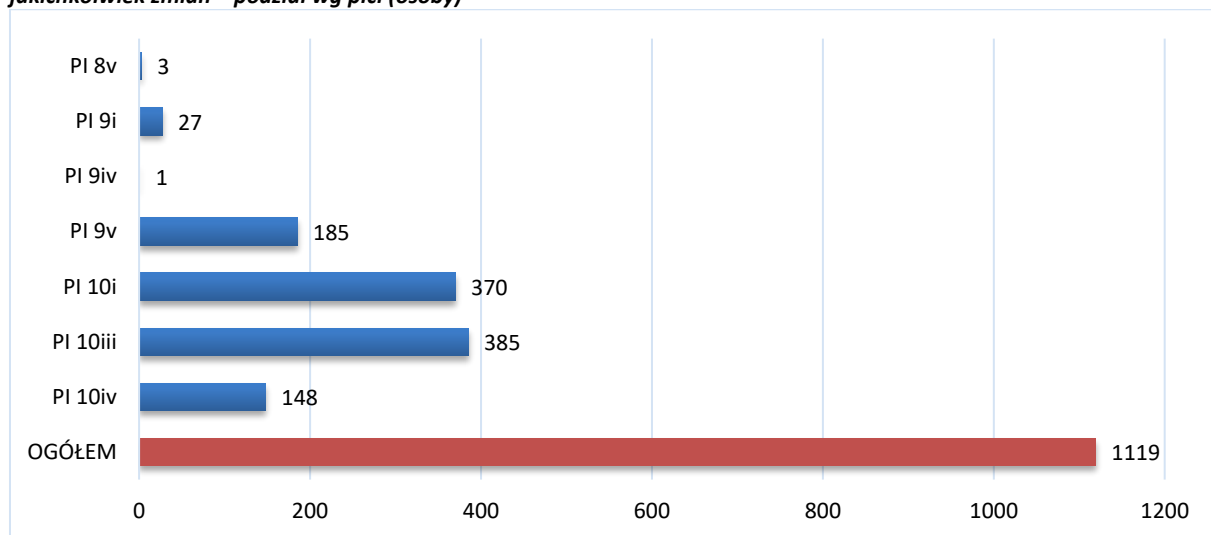
Należy wskazać, iż brak zmian wynikających z wyliczonego wskaźnika nie oznacza, że realizowane działania były nieskuteczne. Mogły zajść inne korzystne (lub nie) zmiany, które nie zostały wskazane w badaniu, które są niemierzalne, choć wpływają na poprawę sytuacji na rynku pracy. Ponadto, zdobyte podczas projektów umiejętności, kwalifikacje, wiedza i doświadczenie mogą przynosić efekty w sferach innych niż zawodowa, co dotyczy szczególnie Działań, których bezpośrednim celem nie była poprawa sytuacji zawodowej. Kolejną kwestią jest fakt, iż efekty uczestnictwa w projektach mogą być widoczne dopiero w dłuższym okresie czasu.

Tabela 16 Struktura (%) zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu: brak jakichkolwiek zmian – podział wg płci

Priorytet Inwestycyjny	kobieta	mężczyzna	Ogółem
08v	75,00%	0,00%	75,00%
09i	88,89%	91,67%	90,00%
09iv	0,00%	100,00%	100,00%
09v	83,75%	83,61%	83,71%
10i	88,04%	98,45%	91,36%
10iii	81,79%	72,06%	77,78%
10iv	95,95%	92,77%	94,27%
Ogółem	85,66%	84,49%	85,22%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ilościowych.

Wykres 8 Struktura (%) zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu: brak jakichkolwiek zmian – podział wg płci (osoby)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ilościowych, N-1342.

Brak zmian częściej odnotowywano wśród osób powyżej 30 roku życia, szczególnie zaś wśród osób powyżej 54 roku życia (94,20%). Osoby starsze cenią stabilność sytuacji zawodowej, z uwagi na bogate doświadczenie posiadają raczej silną pozycję (nie są więc narażone na zmiany negatywne),

posiadają poważanie wśród pracodawców i współpracowników, jednocześnie jednak nie czują potrzeby ciągłego rozwoju i awansowania.

Tabela 17 Struktura (%) zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu: brak jakichkolwiek zmian – podział wg wieku

Priorytet Inwestycyjny	poniżej 25 lat	25-29 lat	30-54 lata	powyżej 54 lat	Ogółem
08v	0,00%	0,00%	75,00%	0,00%	75,00%
09i	100,00%	100,00%	83,33%	100,00%	90,00%
09iv	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%
09v	0,00%	87,50%	84,76%	80,65%	83,71%
10i	100,00%	82,14%	91,33%	96,15%	91,36%
10iii	0,00%	61,11%	75,49%	98,78%	77,78%
10iv	100,00%	90,91%	95,33%	92,11%	94,27%
Ogółem	77,78%	75,41%	84,62%	94,20%	85,22%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ilościowych.

Zmiany niekorzystne

3,66% uczestników projektu wskazało, że ich sytuacja na rynku pracy 6 miesięcy po zakończeniu programu pogorszyła się, co oznacza, że:

- przeszli ze stabilnego do niepewnego zatrudnienia;
- przeszli z pełnego do niepełnego zatrudnienia;
- ocenili swoje wynagrodzenie w stosunku do rodzaju wykonywanej pracy gorzej niż przed rozpoczęciem projektu (nie jest to jednak jednoznaczne ze spadkiem wynagrodzenia).

Zdecydowanie najczęściej występującą zmianą negatywną było pogorszenie oceny zadowolenia z wynagrodzenia w stosunku do oceny wynagrodzenia otrzymywanego przed rozpoczęciem udziału w projekcie. Część zmian uznawanych wg wskaźnika za niekorzystne, w rzeczywistości nie była uznawana za zmianę negatywną (np. przejście z pełnego do niepełnego zatrudnienia w uwagi na wychowywanie dziecka). Inną wskazywaną przez badanych kwestią jest fakt, iż zmiana sytuacji zawodowej związana była ze stanem zdrowia (konieczność rezygnacji z pracy z powodu poważnej choroby). Wśród innych, niekorzystnych zmian wskazywano na obniżenie prestiżu zawodu oraz coraz wyższe wymagania stawiane przez pracodawców.

Niekorzystne zmiany, jakie zaszły 6 miesięcy po zakończeniu wsparcia dotyczyły części kobiet (4,50%) niż mężczyzn (2,24%), co może być związane z faktem, iż to kobiety znacznie częściej niż mężczyźni decydują się na pozostanie z dzieckiem w domu lub pracę na część etatu.

Pogorszenie się sytuacji zawodowej wskazywali najczęściej uczestnicy projektów realizowanych w ramach PI 9v (5,88%) oraz PI 10i (5,93%). Praca z osobami wykluczonymi i zagrożonymi wykluceniem społecznym jest szczególnie trudna i długotrwała, zła sytuacja zawodowa jest często

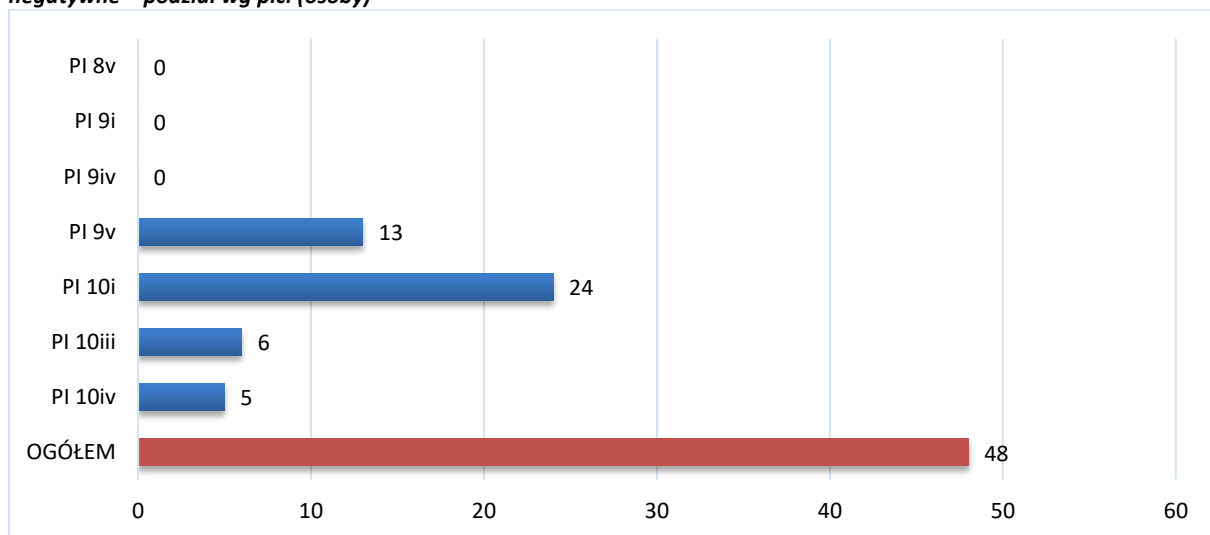
jednym z wielu problemów danej osoby i całej rodziny. Trudno jednoznacznie określić, czego powodem mogą być negatywne zmiany w sytuacji na rynku pracy osób biorących udział w projektach w ramach PI 10i, którego celem był rozwój edukacji przedszkolnej i kształcenia ogólnego.

Tabela 18 Struktura (%) zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu: zmiany negatywne – podział wg płci

Priorytet Inwestycyjny	kobieta	mężczyzna	Ogółem
08v	0,00%	0,00%	0,00%
09i	0,00%	0,00%	0,00%
09iv	0,00%	0,00%	0,00%
09v	5,00%	8,20%	5,88%
10i	8,33%	0,78%	5,93%
10iii	1,03%	1,47%	1,21%
10iv	4,05%	2,41%	3,18%
Ogółem	4,50%	2,24%	3,66%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ilościowych.

Wykres 9 Struktura (%) zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu: zmiany negatywne – podział wg płci (osoby)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ilościowych, N-1342.

Zmiany negatywne wskazywały najczęściej osoby w wieku 25-29 lat (5,74%) oraz osoby powyżej 54 roku życia (4,35%). Jedyną wskazaną przez nich zmianą negatywną było mniejsze zadowolenie z otrzymywanego wynagrodzenia.

Tabela 19 Struktura (%) zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu: zmiany negatywne – podział wg wieku

Priorytet Inwestycyjny	poniżej 25 lat	25-29 lata	30-54 lata	powyżej 54 lat	Ogółem
08v	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
09i	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
09iv	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
09v	0,00%	4,17%	4,27%	16,13%	5,88%
10i	0,00%	17,86%	5,26%	3,85%	5,93%
10iii	0,00%	1,85%	1,39%	0,00%	1,21%
10iv	0,00%	0,00%	2,80%	5,26%	3,18%
Ogółem	0,00%	5,74%	3,28%	4,35%	3,66%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ilościowych.

6.3. Trwałość zmiany sytuacji uczestników projektów

W ramach niniejszej ewaluacji sprawdzono także, czy efekty wsparcia utrzymały się po 12 miesiącach lub więcej od zakończenia przez danego uczestnika udziału w projekcie. W celu zbadania tej kwestii respondentów zapytano o to, czy efekty wsparcia utrzymały się, uległy zmianie na lepsze czy też zmianie na gorsze.

Za trwałą należy uznać sytuację, gdy efekty wsparcia utrzymały się lub uległy zmianie na lepsze. Aż 86,21% badanych uczestników wszystkich analizowanych Priorytetów Inwestycyjnych stwierdziło, że osiągnięte dzięki udziałowi w projekcie efekty są trwałe. Trwałość jest szczególnie widoczna wśród osób biorących udział w działaniach realizowanych w ramach PI 9i (100%), 9iv (100%) oraz 10iii (92,73%). Poniżej znajdują się szczegółowe informacje na temat trwałości efektów w podziale na Priorytety Inwestycyjne, płeć oraz wiek uczestników projektów.

Utrzymanie się efektów

Utrzymanie się efektów stwierdziło 78,98% badanych respondentów. Do priorytetów, gdzie efekty utrzymały się na stałym poziomie wśród największego odsetka osób, należą PI 9i (96,67%), PI 9v (83,71%) oraz PI 10iv (85,99%).

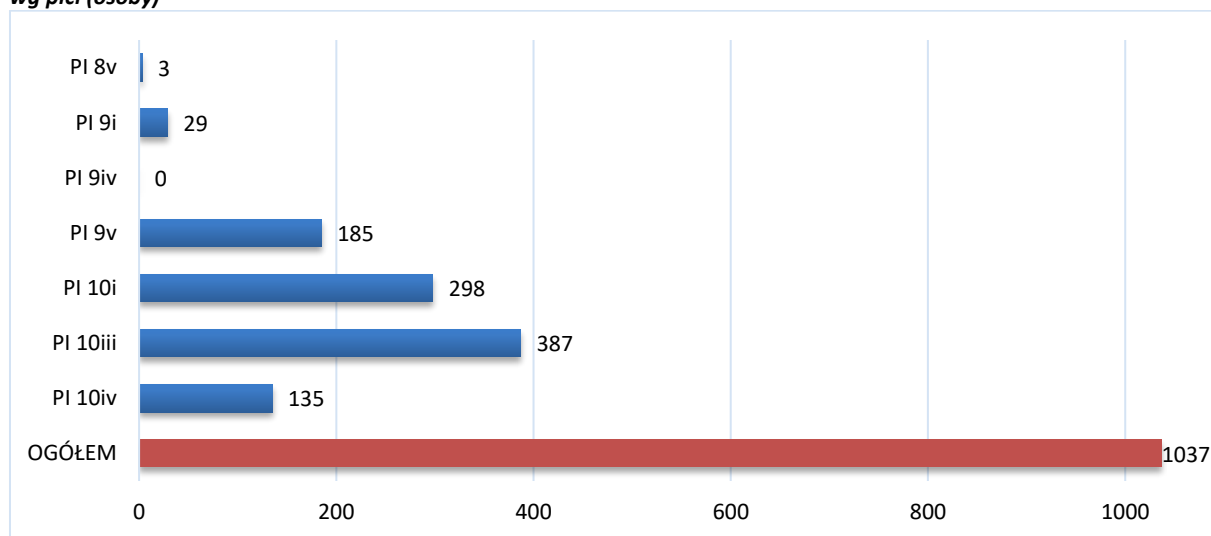
Nieznacznie częściej utrzymanie się efektów wskazywali mężczyźni (80,20%) niż kobiety (78,25%).

Tabela 20 Utrzymanie się zmian w sytuacji uczestników projektów po 12 miesiącach od opuszczenia programu – podział wg płci

Priorytet Inwestycyjny	kobieta	mężczyzna	Ogółem
08v	75,00%	0,00%	75,00%
09i	100,00%	91,67%	96,67%
09iv	0,00%	0,00%	0,00%
09v	85,00%	80,33%	83,71%
10i	67,03%	87,60%	73,58%
10iii	81,10%	74,02%	78,18%
10iv	89,19%	83,13%	85,99%
Ogółem	78,25%	80,20%	78,98%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ilościowych.

Wykres 10 Utrzymanie się zmian w sytuacji uczestników projektów po 12 miesiącach od opuszczenia programu – podział wg płci (osoby)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ilościowych, N=1342.

Utrzymanie się zmian jest szczególnie widoczne wśród osób powyżej 30 roku życia (30-54 lata – 80,00%, powyżej 54 roku życia – 81,64%). Jak wspomniano wcześniej, są to grupy o największej stabilności sytuacji zawodowej, a efekty projektów, w których takie osoby brały udział, cechują się długotrwałością.

Tabela 21 Utrzymanie się zmian w sytuacji uczestników projektów po 12 miesiącach od opuszczenia programu – podział wg wieku

Priorytet Inwestycyjny	poniżej 25 lat	25-29 lata	30-54 lata	powyżej 54 lat	Ogółem
08v	0,00%	0,00%	75,00%	0,00%	75,00%
09i	100,00%	80,00%	100,00%	100,00%	96,67%
09iv	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
09v	100,00%	87,50%	86,59%	64,52%	83,71%
10i	50,00%	64,29%	73,37%	80,77%	73,58%
10iii	0,00%	61,11%	78,83%	86,59%	78,18%
10iv	100,00%	45,45%	90,65%	84,21%	85,99%
Ogółem	77,78%	66,39%	80,00%	81,64%	78,98%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ilościowych.

Zmiana na lepsze

Nie tylko utrzymanie efektów, ale zmianę na lepsze 12 miesięcy za po zakończeniu wsparcia wskazało 7,24% respondentów. Zmiana na lepsze wskazywana była najczęściej przez uczestników projektów realizowanych w ramach PI 10iii (14,55%). Tak wysoki odsetek osób, którym udało się wzmocnić efekty osiągnięte w ramach projektów realizowanych z PI 10iii świadczy o dużej skuteczności realizowanych działań i potrzebie kontynuowania projektów związanych z organizacją szkoleń i kursów z zakresu doskonalenia zawodowego.

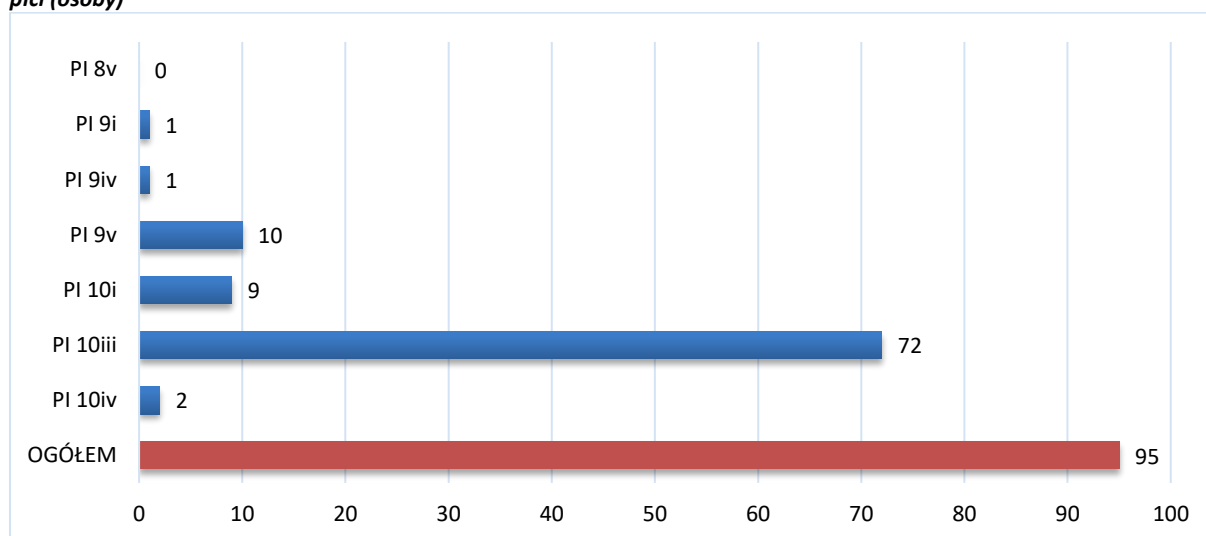
Zmianę na lepsze częściej wskazywali mężczyźni (11,43%) niż kobiety (4,74%).

Tabela 22 Zmiana na lepsze w sytuacji uczestników projektów po 12 miesiącach od opuszczenia programu – podział wg płci

Priorytet Inwestycyjny	kobieta	mężczyzna	Ogółem
08v	0,00%	0,00%	0,00%
09i	0,00%	8,33%	3,33%
09iv	0,00%	100,00%	100,00%
09v	3,13%	8,20%	4,52%
10i	3,26%	0,00%	2,22%
10iii	8,25%	23,53%	14,55%
10iv	1,35%	1,20%	1,27%
Ogółem	4,74%	11,43%	7,24%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ilościowych.

Wykres 11 Zmiana na lepsze w sytuacji uczestników projektów po 12 miesiącach od opuszczenia programu – podział wg płci (osoby)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ilościowych, N-1342.

Poprawę efektów w ciągu 12 miesięcy od zakończenia udziału w projekcie wskazywały najczęściej osoby młode, poniżej 25 roku życia (11,11%) oraz w wieku 25-29 lat (17,21%). Jak wskazywano wcześniej, to właśnie osoby młode najczęściej chcą się rozwijać, poprawiają swoje umiejętności, zdobywają awanse i zmieniają pracę na lepszą, osiągają więc większe i bardziej trwałe efekty niż pozostałe grupy wiekowe. Najrzadziej pozytywną zmianę efektów osiągniętych dzięki uczestnictwu w projekcie wskazywały osoby najstarsze (powyżej 54 roku życia – 1,93%), które posiadając stabilne i pełne zatrudnienie, rzadko oczekiwały jakichkolwiek zmian w sytuacji zawodowej.

Tabela 23 Zmiana na lepsze w sytuacji uczestników projektów po 12miesiącach od opuszczenia programu – podział wg wieku

Priorytet Inwestycyjny	poniżej 25 lat	25-29 lata	30-54 lata	powyżej 54 lat	Ogółem
08v	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
09i	0,00%	20,00%	0,00%	0,00%	3,33%
09iv	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%
09v	0,00%	8,33%	4,88%	0,00%	4,52%
10i	0,00%	3,57%	2,48%	0,00%	2,22%
10iii	0,00%	29,63%	14,48%	4,88%	14,55%
10iv	0,00%	9,09%	0,93%	0,00%	1,27%
Ogółem	11,11%	17,21%	7,08%	1,93%	7,24%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ilościowych.

Zmiana na gorsze

Nieznaczny odsetek osób (1,29%) odnotował zmianę na gorsze 12 miesięcy po opuszczeniu programu, co oznacza, że trwałość efektów nie została zachowana. Uczestnicy, którzy stwierdzili, że ich sytuacja zmieniła się na gorsze, uczestniczyli w projektach realizowanych w ramach PI 10i

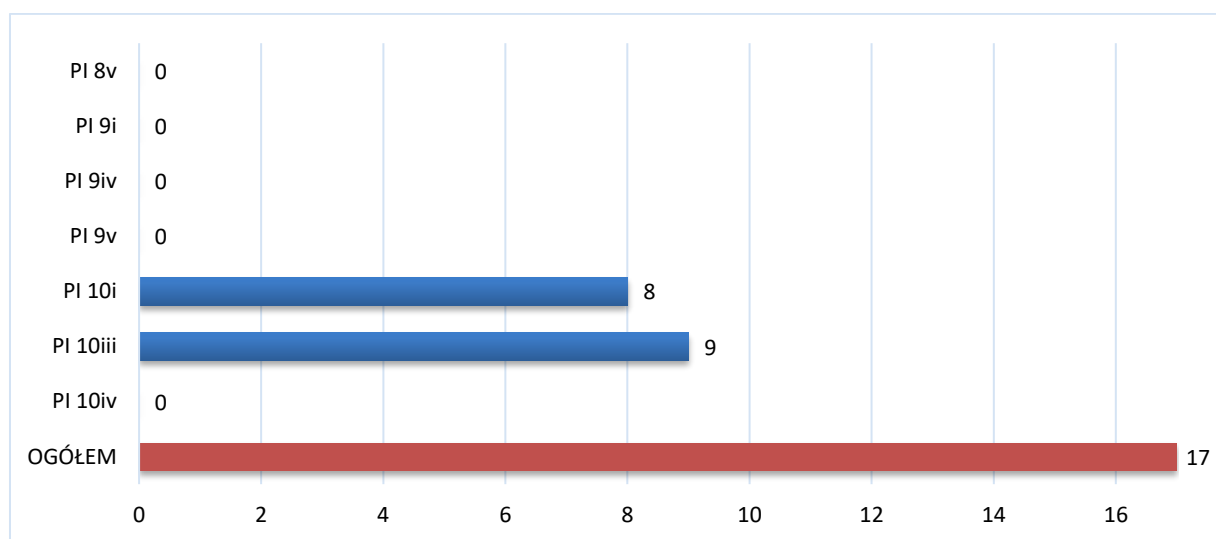
(1,98%) oraz PI 10iii (1,82%). Zmianę na gorsze częściej wskazywały kobiety (1,46%) niż mężczyźni (1,02%), co wynikało nie tyle z nieutrzymania się efektów wsparcia, co innych zobowiązań życiowych osób biorących udział w badaniu.

Tabela 24 *Zmiana na gorsze w sytuacji uczestników projektów po 12 miesiącach od opuszczenia programu – podział wg płci*

Priorytet Inwestycyjny	kobieta	mężczyzna	Ogółem
08v	0,00%	0,00%	0,00%
09i	0,00%	0,00%	0,00%
09iv	0,00%	0,00%	0,00%
09v	0,00%	0,00%	0,00%
10i	1,81%	2,33%	1,98%
10iii	2,41%	0,98%	1,82%
10iv	0,00%	0,00%	0,00%
Ogółem	1,46%	1,02%	1,29%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ilościowych.

Wykres 12 *Zmiana na gorsze w sytuacji uczestników projektów po 12 miesiącach od opuszczenia programu – podział wg płci (osoby)*

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ilościowych, N=1342.

Zmiany na gorsze nie wskazały osoby młode (do 29 roku życia). Nieutrzymanie się efektów wskazywał podobny odsetek osób w wieku 30-54 lata, co osób powyżej 54 roku życia.

Tabela 25 Zmiana na gorsze w sytuacji uczestników projektów po 12 miesiącach od opuszczenia programu – podział wg wieku

Priorytet Inwestycyjny	poniżej 25 lat	25-29 lata	30-54 lata	powyżej 54 lat	Ogółem
08v	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
09i	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
09iv	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
09v	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
10i	0,00%	0,00%	1,86%	3,85%	1,98%
10iii	0,00%	0,00%	2,23%	1,22%	1,82%
10iv	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Ogółem	0,00%	0,00%	1,44%	1,45%	1,29%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ilościowych.

Uwzględniając powyższe wyniki badania, rekomenduje się kontynuację prowadzonych działań w ramach kolejnej perspektywy finansowej, w tym szczególnie wsparcie włączenia społecznego, rozwoju sektora ekonomii społecznej, edukacji (ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia ustawicznego) oraz działań skierowanych do pracowników małych i średnich przedsiębiorstw.

6.4. Formy wsparcia mające największy wpływ na zmianę statusu 6 miesięcy po opuszczeniu projektu

W ramach projektów realizowanych z analizowanych Priorytetów Inwestycyjnych odbiorcy mogli skorzystać z następujących form wsparcia:

- Doradztwo zawodowe indywidualne;
- Doradztwo zawodowe grupowe;
- Pośrednictwo pracy;
- Szkolenia z zakresu samodzielnego poszukiwania pracy;
- Wsparcie psychologiczne;
- Kursy i szkolenia mające na celu zdobycie nowych umiejętności, kompetencji i kwalifikacji;
- Praktyki i staże zawodowe;
- Wsparcie w zakresie opieki nad dzieckiem;
- Wsparcie na założenie własnej działalności gospodarczej;
- Dofinansowanie pracodawcy kosztów zatrudnienia;
- Dodatek relokacyjny;
- Dotacje na utworzenie miejsca pracy w PS;
- Inne formy (m.in. studia podyplomowe, dotacje na zakup pomocy dydaktycznych).

Badani respondenci zdecydowanie najczęściej korzystali z formy wsparcia, jaką są kursy i szkolenia mające na celu zdobycie nowych umiejętności, kompetencji i kwalifikacji. Z tej formy wsparcia korzystały osoby uczestniczące w projektach realizowanych w ramach PI 9i, PI 9v, PI 10i, PI 10iii oraz PI 10iv.

Do form wsparcia, z których badani uczestnicy projektów korzystali najrzadziej, należą pośrednictwo pracy (0,08%), wsparcie w zakresie opieki nad dzieckiem (0,15%) oraz dodatek relokacyjny (0,15%).

Tabela 26 Formy wsparcia, z których korzystali badani uczestnicy projektów

Forma wsparcia	Średnia ogółem
Doradztwo zawodowe indywidualne	2,97%
Doradztwo zawodowe grupowe	2,82%
Pośrednictwo pracy	0,08%
Szkolenia z zakresu samodzielnego poszukiwania pracy	0,30%
Wsparcie psychologiczne	2,21%
Kursy i szkolenia mające na celu zdobycie nowych umiejętności, kompetencji i kwalifikacji	85,61%
Praktyki lub staże zawodowe	1,60%
Wsparcie w zakresie opieki nad dzieckiem	0,15%
Wsparcie na założenie własnej działalności gospodarczej	0,30%
Dofinansowanie pracodawcy kosztów zatrudnienia	0,46%
Dodatek relokacyjny	0,15%
Inna forma	3,81%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ilościowych.

W celu udzielenia odpowiedzi na pytanie dotyczące tego, które formy wsparcia miały największy wpływ na zmianę statusu uczestnika na rynku pracy 6 miesięcy po opuszczeniu projektu w porównaniu do sytuacji w chwili rozpoczęcia udziału badanym zadano pytanie dotyczące skali, w jakim stopniu formy wsparcia, w których uczestniczyli przyczyniły się do poprawy ich sytuacji na rynku pracy. Badani mieli do dyspozycji skalę 10-cio stopniową, gdzie 1 oznacza „w ogóle się nie przyczyniła”, a 10 „bardzo się przyczyniła”.

Zdaniem badanych, zdecydowanie największy wpływ na zmianę ich statusu na rynku pracy miały kursy i szkolenia mające na celu zdobycie nowych umiejętności i kwalifikacji (średnia 7,64).

Korzystanie z tej formy wsparcia pozwala na uzyskanie natychmiastowych i długotrwałych „twardych” efektów (raz zdobyte kwalifikacje i umiejętności posiadane są do końca życia). To właśnie ta forma wsparcia w bezpośredni sposób daje możliwość poprawy swojej sytuacji na rynku pracy, gdyż zdobywanie nowych umiejętności i kwalifikacji jest szczególnie doceniane przez pracodawców.

Drugą w kolejności, najbardziej skuteczną w zmianie sytuacji zawodowej formą wsparcia, było doradztwo zawodowe grupowe (średnia 5,18), które pozwoliło na odkrycie własnych możliwości i umiejętności zawodowych, a także zapotrzebowania na pracowników w ramach różnych branż. Mężczyźni lepiej niż kobiety ocenili uczestnictwo w kursach i szkoleniach (odpowiednio 8,08 i 7,76), wsparcie psychologiczne (odpowiednio 5,41 i 4,81), praktyki i staże zawodowe (odpowiednio 4,67 i 3,88), wsparcie na założenie własnej działalności gospodarczej (odpowiednio 5,00 i 3,00) oraz, co ciekawe, wsparcie w zakresie opieki nad dzieckiem (odpowiednio 3,20 i 2,63). Kobiety lepiej niż mężczyźni oceniły doradztwo zawodowe indywidualne (odpowiednio 5,89 i 4,60) i grupowe (odpowiednio 6,25 i 6,00) oraz pośrednictwo pracy (odpowiednio 5,14 i 4,00). Mężczyźni częściej niż kobiety za skuteczne uznawali „twarde” formy wsparcia, takie jak praktyki i staże zawodowe czy wsparcie na założenie własnej działalności (z wyłączeniem kursów i szkoleń zawodowych, które przez obie płcie zostały ocenione jako zdecydowanie najbardziej skuteczne). Kobiety doceniały zaś skuteczność „miękkich”, społecznych form wsparcia, takich jak doradztwo zawodowe czy pośrednictwo pracy.

Tabela 27 Formy wsparcia mające największy wpływ na zmianę statusu uczestnika na rynku pracy 6 miesięcy po opuszczeniu projektu w porównaniu do sytuacji w chwili rozpoczęcia udziału – podział wg płci

Forma wsparcia	Średnia kobiety	Średnia mężczyźni	Średnia ogółem
Doradztwo zawodowe indywidualne	5,89	4,60	4,96
Doradztwo zawodowe grupowe	6,25	6,00	5,18
Pośrednictwo pracy	5,14	4,00	4,57
Szkolenia z zakresu samodzielnego poszukiwania pracy	4,92	5,44	4,17
Wsparcie psychologiczne	4,81	5,41	4,52
Kursy i szkolenia mające na celu zdobycie nowych umiejętności, kompetencji i kwalifikacji	7,76	8,08	7,64
Praktyki lub staże zawodowe	3,88	4,67	2,50
Wsparcie w zakresie opieki nad dzieckiem	2,63	2,50	2,58
Wsparcie na założenie własnej działalności gospodarczej	3,00	5,00	3,36
Dofinansowanie pracodawcy kosztów zatrudnienia	-	-	-
Dodatek relokacyjny	-	-	-
Inna forma	6,38	7,05	5,61

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ilościowych. Braki oznaczają, iż żadna z badanych osób nie skorzystała z danej formy wsparcia.

Osoby poniżej 25 roku życia najlepiej oceniły kursy i szkolenia mające na celu zdobycie nowych umiejętności, kompetencji i kwalifikacji (średnia 9,33), pośrednictwo pracy (średnia 8,00), wsparcie psychologiczne (średnia 7,25) oraz szkolenia z zakresu samodzielnego poszukiwania pracy (średnia 7,00). Osoby w wieku 25-29 lat za najbardziej skuteczne uznały kursy i szkolenia (średnia 8,42), inne

formy (średnia 7,88) oraz pośrednictwo pracy (średnia 6,00). Osoby w wieku 30-54 lata za formy mające największy wpływ na zmianę ich statusu na rynku pracy uznały kursy i szkolenia (średnia 8,05) oraz doradztwo zawodowe grupowe (średnia 6,29). Osoby najstarsze, powyżej 54 roku życia, za najbardziej skuteczne formy uznały kursy i szkolenia (średnia 6,83) oraz inne formy (średnia 7,50).

Tabela 28 Formy wsparcia mające największy wpływ na zmianę statusu uczestnika na rynku pracy 6 miesięcy po opuszczeniu projektu w porównaniu do sytuacji w chwili rozpoczęcia udziału – podział wg wieku

Forma wsparcia	Średnia os. poniżej 25 r.ż.	Średnia os. 25-29 lat	Średnia os. 30-54 lata	Średnia os. pow. 54 r.ż.	Średnia ogółem
Doradztwo zawodowe indywidualne	5,00	5,00	5,46	-	4,96
Doradztwo zawodowe grupowe	-	5,00	6,29	-	5,18
Pośrednictwo pracy	8,00	6,00	4,00	-	4,57
Szkolenia z zakresu samodzielnego poszukiwania pracy	7,00	4,33	5,00	5,50	4,17
Wsparcie psychologiczne	7,25	5,91	4,57	5,77	4,52
Kursy i szkolenia mające na celu zdobycie nowych umiejętności, kompetencji i kwalifikacji	9,33	8,42	8,05	6,83	7,64
Praktyki lub staże zawodowe	-	1,50	4,55	6,00	2,50
Wsparcie w zakresie opieki nad dzieckiem	-	3,50	2,13	-	2,58
Wsparcie na założenie własnej działalności gospodarczej	1,00	-	3,33	6,00	3,36
Dofinansowanie pracodawcy kosztów zatrudnienia	-	-	-	-	-
Dodatek relokacyjny	-	-	-	-	-
Inna forma		7,88	5,81	7,50	5,61

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ilościowych. Braki oznaczają, iż żadna z badanych osób nie skorzystała z danej formy wsparcia.

Uwzględniając powyższe wyniki badania, programując kolejną perspektywę finansową, rekomenduje się zintensyfikowanie projektów, w których oferowaną formą wsparcia są kursy i szkolenia prowadzone przez specjalistów danej dziedziny. Rekomenduje się, by uczestnicy kursów i szkoleń mieli możliwość uczestniczenia w kolejnych poziomach kursów i szkoleń.

6.5. Ocena stopnia realizacji wskaźnika programowego „Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS”

6.5.1. Wartość wskaźnika

Definicja wskaźnika: Liczba miejsc wychowania przedszkolnego utworzonych lub dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami w ramach projektu dofinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego, które funkcjonują co najmniej pełne 2 lata po zakończeniu finansowania działań. Podana liczba miejsc odpowiada liczbie zadeklarowanych miejsc w arkuszu organizacyjnym placówki. Trwałość funkcjonowania nowych miejsc przedszkolnych utworzonych dzięki EFS w przedszkolach należy rozumieć jako instytucjonalną gotowość placówki do świadczenia usług przedszkolnych w ramach utworzonych w projekcie miejsc wychowania przedszkolnego. Trwałość należy zweryfikować po 2 latach od daty zakończenia realizacji projektu¹⁸.

Sposób obliczenia wartości wskaźnika: liczba miejsc wychowania przedszkolnego utworzonych lub dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami w ramach projektu dofinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego, które funkcjonują co najmniej pełne 2 lata po zakończeniu finansowania działań zostały określone na podstawie wyników badania IDI (indywidualnych wywiadów pogłębionych).

Wartość wskaźnika stanowiła sumę wartości wskazanych przez wszystkich respondentów w pytaniach: nr 1. *Ile miejsc wychowania przedszkolnego utworzono w ramach projektu?* oraz nr 2. *Ile spośród utworzonych w ramach projektu miejsc wychowania przedszkolnego nadal funkcjonuje?*

Tabela 29 Wartość wskaźnika: Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS

Symbol	Definicja	Wartość
WW	Długoterminowy wskaźnik rezultatu „Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS”	550

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania IDI.

Przed przystąpieniem do analizy wyników badania, należy zwrócić uwagę na wartość docelową wskaźnika (WP2) określoną w RPO-L2020, która kształtuje się na poziomie **1 477**.

¹⁸ Definicja na podstawie: Załącznik nr 2 do Wytocznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020. Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych 2014-2020 – EFS.

6.5.2. Ocena dotychczas osiągniętej wartości wskaźnika

Odsetek miejsc wychowania przedszkolnego utworzonych lub dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami w ramach Działania 8.1, istniejących co najmniej 2 lata:

Tabela 30 Odsetek miejsc wychowania przedszkolnego utworzonych lub dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami w ramach Działania 8.1, istniejących co najmniej 2 lata

Symbol	Definicja	Wartość
WW	Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS (na podstawie wyników badania IDI)	550 ¹⁹
LMWP	Liczba miejsc wychowania przedszkolnego utworzonych lub dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami w ramach Działania 8.1 (na podstawie zatwierdzonych wniosków o płatność w ramach umów, które zostały poddane badaniu)	610 ²⁰
OMWP ²¹	Odsetek miejsc wychowania przedszkolnego utworzonych lub dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami istniejących co najmniej 2 lata	90,16%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych wygenerowanych z SL.

Wartość wskaźnika: Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS wynosi 550, co przekłada się na odsetek miejsc wychowania przedszkolnego utworzonych lub dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami istniejących co najmniej 2 lata na poziomie 90,16%. Osiągnięta wartość wskaźnika jest na zadowalającym poziomie i wskazuje, iż zdecydowana większość realizowanych projektów cechuje się wysoką trwałością.

Następnie, w celu oceny osiągniętej wartości wskaźnika, określono, jaka kwota jest wydatkowana z RPO-L2020 w ramach Działania 8.1 w przeliczeniu na miejsca wychowania przedszkolnego utworzone lub dostosowane do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami:

¹⁹ Źródło: wartość uzyskana na podstawie badania IDI.

²⁰ Źródło: dane SL2014.

²¹ $OMWP = \frac{WW}{LMWP} * 100\%$

Tabela 31 Kwota wydatkowana z RPO w ramach Działania 8.1 w przeliczeniu na utworzenie miejsca wychowania przedszkolnego lub dostosowanie go do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami

Szacowana liczba miejsc wychowania przedszkolnego utworzonych lub dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami w ramach Działania 8.1 na podstawie zapisów umów podpisanych do 31.10.2017 r. ²²	618 ²³
Całkowita wysokość dofinansowania przeznaczonego na realizację projektów w Działaniu 8.1 w ramach umów podpisanych do dnia 31.10.2017 r. ²⁴	1 156 778,73 zł ²⁵
Szacowana średnia wartość utworzenia lub dostosowania jednego miejsca wychowania przedszkolnego w ramach umów podpisanych z Beneficjentami do dnia 31.10.2017 r. ²⁶ (KW)	1 871,81 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego - wygenerowanych z SL.

Kolejnym krokiem jest przeanalizowanie, jaka część alokacji została wykorzystana na realizację projektów do 2019 r.:

Tabela 32 Szacowana wartość alokacji zaplanowanej na rok 2019, która zostanie wykorzystana na realizację projektów w ramach Działania 8.1

Symbol	Definicja	Wartość
CWPU	Całkowita wartość umów podpisanych w ramach konkursów zrealizowanych od początku okresu programowania do końca 2018 roku	31 317 843,90 zł ²⁷
CWAR	Całkowita wartość alokacji zaplanowanej w ramach Działania 8.1	15 057 500 EUR ²⁸ 64 665 939,50 zł ²⁹
%WA 2018³⁰	Procent wykorzystanej alokacji na realizację projektów do 31.12.2018 r.	48,43%
A2019	Wartość alokacji w ramach konkursów na rok 2019.	5 000 000,00 zł ³¹

Źródło: opracowanie własne na podstawie SZOOP RPO-L2020, harmonogramów naboru oraz informacji kwartalnych RPO-L2020.

²² Zsumowanie liczby miejsc wychowania przedszkolnego utworzonych lub dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami założonych w projektach, w przypadku których podpisano umowy.

²³ Źródło: SL2014.

²⁴ Zsumowana wysokość finansowania dla projektów, w przypadku których podpisano umowy.

²⁵ Źródło: SL2014.

²⁶ Iloraz całkowitej wysokości dofinansowania przeznaczonego na realizację projektów w ramach działania 8.1 (w okresie objętym badaniem) i liczby miejsc wychowania przedszkolnego lub dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami, jakie zostały i zostaną utworzone w ramach Działania 8.1 w umowach objętych badaniem - otrzymana wartość stanowi średnią kwotę wydatkowaną z RPO w przeliczeniu na miejsce utworzone lub dostosowane do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami miejsca wychowania przedszkolnego w badanym okresie.

²⁷ Informacja kwartalna z realizacji RPO-L2020 za IV kwartał 2018 r.

²⁸ Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych RPO-L2020

²⁹ Przeliczenie po średnim kursie EUR w okresie 01.01.2016 r. do 31.12.2018 r. Średni kurs EUR w tym okresie wynosił 4,2946. 15 057 500 EUR * 4,2946 = 64 665 939,50 zł.

³⁰ $\%WA = \frac{CWPU}{CWAR} * 100\%$

³¹ Harmonogram naborów na rok 2019.

Kolejnym krokiem jest przeanalizowanie, jaka część alokacji została wykorzystana na realizację projektów do 2019 r.:

Tabela 33 Alokacja możliwa do wykorzystania w 2020 roku w ramach Działania 8.1

Symbol	Definicja	Wartość
CWAR	Całkowita wartość alokacji przypadająca na Działanie 8.1.	64 665 939,50 zł
CWPU	Całkowita wartość umów podpisanych w ramach konkursów zrealizowanych od początku okresu programowania do końca 2018 roku	31 317 843,90 zł
A 2019	Wartość alokacji zaplanowana w ramach konkursów na rok 2019 (dotyczy tylko konkursów rozstrzygniętych; dane wg stanu na 30.09.2019) ³²	5 000 000 zł
AW2019	Wartość umów podpisanych w ramach zakończonych w 2019 r. naborów (wkład UE; dane wg stanu na 30.09.2019)	3 205 081,54 zł ³³
AW2019'	Wartość umów w ramach pozostałych naborów zakończonych w 2019 r. (wkład UE; dane wg stanu na 17.12.2019 r.).	3 230 106,87 zł ³⁴
AW2019''	Suma wartości umów naborów zakończonych w 2019 r. (AW2019 + AW2019')	6 435 188,41 zł
%WA 2019	Procent wykorzystanej alokacji w zakończonych w 2019 r. naborach (dane dotyczące wyłącznie podpisanych umów wg stanu na dzień 30.09.2019) r.	64,10%
%WA 2019'	Procent wykorzystanej alokacji w zakończonych w 2019 r. naborach (dane dotyczące wszystkich umów wg stanu na dzień 30.09.2019) r.	128,70%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych wygenerowanych z SL.

Następnym krokiem jest oszacowanie wartości alokacji zaplanowanej na rok 2020, która zostanie wykorzystana na realizację projektów na podstawie % wykorzystania alokacji do 2018 r. (wariant I) oraz w 2019 r. (wariant II).

³² W ramach RPO-L2020 ogłoszono trzy konkursy w 2019 r. w ramach Działania 8.1 na kwotę 25 000 000,00 zł. Jednakże wg danych na 30.09.2019 r. umowy na realizację projektów podpisano tylko w jednym.

³³ Źródło: Lista projektów wybranych do dofinansowania złożonych w konkursie nr RPLB.08.01.01-IZ.00-08-K01/19

³⁴ Źródło: Lista projektów wybranych do dofinansowania złożonych w konkursie nr RPLB.08.01.01-IZ.00-08-K02/19

Symbol	Definicja	Wartość
A 2020	Wartość alokacji rozpisana w ramach konkursów na rok 2020.	7 540 000,00 zł
AW2020 (Wariant I – na podstawie %WA2018) ³⁵	Szacowana wartość alokacji zaplanowanej na rok 2020, która zostanie wykorzystana na realizację projektów na podstawie %WA2018 (Procent wykorzystanej na realizację projektów do 31.12.2018 r.) - 48,43%	3 651 622,00 zł
AW2020' (Wariant II – na podstawie %WA2019) ³⁶	Szacowana wartość alokacji zaplanowanej na rok 2020, która zostanie wykorzystana na realizację projektów na podstawie %WA2018 (Procent wykorzystanej na realizację projektów w 2019 r. (na podstawie podpisanych umów) - 64,10%	4 833 140,00 zł
AW2020'' (Wariant III – na podstawie %WA2019') ³⁷	Szacowana wartość alokacji zaplanowanej na rok 2020, która zostanie wykorzystana na realizację projektów na podstawie %WA2018 (Procent wykorzystanej na realizację projektów w 2019 r. (na podstawie wszystkich umów) - 128,70%	7 540 00,00 zł ³⁸

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych wygenerowanych z SL.

Opinie beneficjentów dot. realizacji projektów w obszarze wychowania przedszkolnego

Zdecydowana większość przedstawicieli instytucji, którzy utworzyli miejsce wychowania przedszkolnego lub dostosowali miejsce przedszkolne do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami nie zidentyfikowała przeszkód podczas realizacji projektu. Wszyscy uczestnicy badania stwierdzili, że osiągnięta wartość docelowa wskaźnika w ramach każdego projektu dot. liczby miejsc wychowania przedszkolnego zostały osiągnięte.

Do kwestii problematycznych, związanych z osiągnięciem docelowych wartości wskaźników, zaliczyć można proces rekrutacji dzieci do nowo utworzonych miejsc przedszkolnych, jednakże w opinii większości respondentów okres realizacji projektu umożliwił osiągnięcie przyjętych wartości na zadeklarowanym poziomie.

Osiągnięto w 12 miesięcy. W okresie realizacji projektu sukcesywnie zbierano dzieci. Utworzenie samych miejsc nie było problemem. Na początku nie udało nam się pełnej grupy utworzyć, ale w okresie realizacji projektu były

³⁵ $AW2020 = A2020 * \%WA2018$

³⁶ $AW2020' = A2020 * \%WA2019$

³⁷ $AW2020 = A2020 * \%WA2019'$

³⁸ W związku z wartością %WA2019' przekraczającą poziom 100% do obliczeń przyjęto wykorzystanie pełnej planowanej alokacji na 2020 r.

sukcesywnie uzupełniane (...) dziećmi. Wszystkie wskaźniki projektu zostały osiągnięte.

Źródło: Wywiady indywidualne IDI.

Z drugiej strony, pomimo, iż niektórzy badani podkreślali brak zidentyfikowanych problemów pod względem osiągnięcia wartości przyjętych wskaźników, to jednocześnie wskazywali na możliwość przyjęcia większej liczby dzieci, gdyby pozwalały na to warunki lokalowe.

Jedynym wyszczególnionym przez respondentów aspektem problemowym była kwestia związana ze znalezieniem odpowiedniego wykonawcy prac remontowych i budowlanych.

Przedstawiciele instytucji, którzy utworzyli miejsce wychowania przedszkolnego lub dostosowali miejsce przedszkolne do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami zostali zapytani o czynniki, które warunkują osiągnięcie zakładanych wartości wskaźników. Respondenci najczęściej podkreślali kwestie związane z rekrutacją, w tym promocję projektu wśród potencjalnych uczestników oraz współpracą pomiędzy partnerami realizującymi projekt.

*Dobra współpraca pomiędzy dwoma partnerami. Zaznajomienie realizatora, który jest na miejscu z tym jakie są założenia i cele do osiągnięcia.
Przygotowanie kompletnej dokumentacji. I też bieżący monitoring, kontakt.
Kompetentna osoba z kwalifikacjami pedagogicznymi.*

Źródło: Wywiady indywidualne IDI.

Dodatkowo warto zwrócić uwagę na wyszczególnioną przez respondentów konsekwencję, która umożliwia sukcesywne zwiększanie liczby miejsc przedszkolnych na terenie województwa lubuskiego, co umożliwia realizację celów RPO-L2020 w aspekcie zwiększania dostępności miejsc przedszkolnych.

Zdaniem większości uczestników wywiadów pogłębionych wsparcie odpowiadało na potrzeby podmiotu (beneficjenta). Dodatkowo respondenci podkreślali możliwości związane ze zwiększeniem kompetencji nauczycieli, pozyskania odpowiednich pomocy dydaktycznych, mebli i zabawek, wyposażenia grup, a także zakupu specjalistycznego sprzętu terapeutycznego, logopedycznego itp.

Tak, odpowiadało. Nauczyciele mogli się dokształcić. Pozyskane środki wystarczyły na wszelkie pomoce dydaktyczne, wyposażenie grup. Dzieci mają dużo zabawek, nowe meble. Bardzo dużo zakupiliśmy w ramach projektu.

Źródło: Wywiady indywidualne IDI.

Zdecydowana większość przedstawicieli instytucji, którzy utworzyli miejsce wychowania przedszkolnego lub dostosowali miejsce przedszkolne do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami pozytywnie ocenia wysokość przyznanego wsparcia. Zdaniem badanych przyznane wsparcie umożliwiło efektywne utworzenie nowych lub dostosowanie istniejących miejsc przedszkolnych.

Respondenci zwrócili uwagę również na ewentualną możliwość modyfikacji zakresu finansowego, wskazując ponownie na konieczność uelastycznienia kosztów przyjętych w Programie. Oznacza to, że trudnością dla beneficjentów jest realizacja projektów zgodnie z przyjętymi we wniosku wielkościami kosztów jego realizacji.

Zmodyfikowałabym zakres finansowy. Bo założenia były inne a sporo nam obcięto jeśli chodzi o finanse. A potrzeby są większe. Nawet mówię o sprzęcie. Bo jeśli chodzi o zajęcia to myślę, że to wystarczyło, bo były też wycieczki, na które normalnie nas też nie stać, bo to musi być ze środków szkoły, bo u nas rodzice rzadko partycypują w kosztach. Ale jeśli chodzi o wyposażenie, to ograniczono bardzo mocno i to mi się nie podoba. Bo ten sprzęt jest naprawdę drogi, zwłaszcza rehabilitacyjny.

Źródło: Wywiady indywidualne IDI.

W przypadku wszystkich analizowanych placówek, w których utworzone zostały miejsca wychowania przedszkolnego lub dostosowane zostały do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami, respondenci wskazywali, iż w perspektywie najbliższych dwóch lat nieplanowana jest zmiana liczby dostępnych miejsc wychowania przedszkolnego.

6.6. Efektywność kosztowa w odniesieniu do osiągniętych rezultatów

W ramach przedmiotowej ewaluacji zakładano wyliczenie średniego kosztu wsparcia realizowanego w ramach poszczególnych PI przeznaczonego na jednego uczestnika. Nie było to jednak możliwe z uwagi na wskazane poniżej przesłanki. Przedmiotem niniejszego badania są wyłącznie osoby

pracujące w momencie przystąpienia do projektu, zaś niektóre z projektów, prócz tychże osób, obejmowały działaniami również osoby bezrobotne i bierne zawodowo w momencie przystąpienia do udziału w nich. Dodatkowo, grupą docelową bywały także dzieci w wieku przedszkolnym, nowoutworzone i istniejące OWP, nauczyciele zatrudnieni w OWP, osoby, rodziny i lokalne społeczności zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, osoby planujące sprawować i sprawujące pieczę zastępczą, przedsiębiorstwa, pracodawcy, a także jednostki organizacyjne pomocy społecznej i podmioty ekonomii społecznej, ośrodki wsparcia ekonomii społecznej, przedstawiciele jednostek sektora finansów publicznych, publiczne i niepubliczne szkoły podstawowe, ponadgimnazjalne, szkoły dla dorosłych lub placówki systemu oświaty prowadzące kształcenie ogólne, uczniowie i słuchacze szkół lub placówek systemu oświaty, nauczyciele szkół lub placówek systemu oświaty, instruktorzy praktycznej nauki zawodu, uczelnie wyższe, jednostki administracji rządowej, osoby fizyczne, osoby prawne planujące utworzenie miejsc pracy w sektorze ES lub wsparcie ich funkcjonowania.

Oznacza to, iż osoby pracujące stanowiły jedynie część odbiorców, stąd w rzeczywistości jedynie część alokacji przeznaczona na każdy z PI dotyczyła wsparcia analizowanej populacji. Nie wydzielono w ramach poszczególnych PI konkretnej puli środków, która została przewidziana tylko na osoby objęte badaniem.

Ponadto trzeba zaznaczyć, że liczba pracujących uczestników wsparcia jest (zgodnie z wymogami badania) aktualna wg stanu na 30 czerwca 2018 r. Projekty zaś, w ramach których osoby te brały udział, były często kontynuowane również po tym okresie - wspierając kolejne osoby. Tym samym o efektywności kosztowej będzie można mówić dopiero w momencie zakończenia wszystkich realizowanych projektów. Na moment realizacji niniejszego badania aspekt ten jest trudny do weryfikacji w obliczu zróżnicowania zakresu udzielanego wsparcia oraz dalszej realizacji projektów.

6.7. Stopień dopasowania wsparcia do potrzeb odbiorców wsparcia

W celu wskazania stopnia dopasowania wsparcia do potrzeb jego odbiorców, uczestników projektów realizowanych w ramach analizowanych Priorytetów Inwestycyjnych poproszono o ocenę na 10-cio stopniowej skali (gdzie 1 oznacza ocenę najniższą, a 10 najwyższą) w jakim stopniu otrzymane wsparcie odpowiadało ich potrzebom.

Według osób biorących udział w badaniu ilościowym, działaniami najbardziej dopasowanymi do potrzeb odbiorców wsparcia są działania ukierunkowane na zdobycie „twardych” umiejętności, bezpośrednio związanych z pracą zawodową - praktyki i staże zawodowe (średnia 7,20) oraz kursy

i szkolenia mające na celu zdobycie nowych umiejętności, kompetencji i kwalifikacji (średnia 7,76). W drugiej kolejności badani wskazywali na działania miękkie – wsparcie psychologiczne (średnia 6,86), doradztwo zawodowe indywidualne (średnia 6,39) oraz inne formy wsparcia (średnia 7,19). Do najmniej dopasowanych form wsparcia zaliczono wsparcie w zakresie opieki nad dzieckiem (średnia 3,88) oraz pośrednictwo pracy (średnia 4,67).

Tabela 34 Dopasowanie interwencji RPO-L2020 do potrzeb odbiorców wsparcia (dane dotyczą wszystkich analizowanych PI)

Forma wsparcia	Średnia ogółem
Doradztwo zawodowe indywidualne	6,39
Doradztwo zawodowe grupowe	5,81
Pośrednictwo pracy	4,67
Szkolenia z zakresu samodzielnego poszukiwania pracy	5,89
Wsparcie psychologiczne	6,86
Kursy i szkolenia mające na celu zdobycie nowych umiejętności, kompetencji i kwalifikacji	7,76
Praktyki lub staże zawodowe	7,20
Wsparcie w zakresie opieki nad dzieckiem	3,88
Wsparcie na założenie własnej działalności gospodarczej	5,79
Dofinansowanie pracodawcy kosztów zatrudnienia	6,10
Dodatek relokacyjny	0,00
Inna forma ³⁹	7,19

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ilościowych. Braki oznaczają, iż żadna z badanych osób nie skorzystała z danej formy wsparcia.

O dopasowanie interwencji do potrzeb odbiorców zapytano także beneficjentów realizujących projekty w ramach Działania 8.1. Wskazywali oni, że potrzeby w zakresie opieki przedszkolnej są tak duże, że realizowane wsparcie wymagało kontynuacji. W tym celu realizowano kolejne projekty, które pozwoliły na zaspokojenie potrzeb w zakresie opieki przedszkolnej w większym stopniu.

Wsparcie wymagało rozszerzenia. Dlatego w następnym okresie był kolejny projekt, który stworzył kolejne miejsca przedszkolne. Musiało być rozszerzone o nowe miejsca ale to był oddzielny projekt.

Źródło: Wywiady indywidualne IDI.

³⁹ Do innych form zaliczono dotacje na utworzenie miejsca pracy w PS, studia podyplomowe, dotacje na zakup pomocy dydaktycznych.

Badani wskazywali także, że potrzebne byłoby większe wsparcie finansowe, które pozwoliłoby nie tylko na powstanie miejsc przedszkolnych, ale także na planowane remonty i doposażenia. Cennym byłaby także większa elastyczność realizacji projektu, gdyż wiele problemów i nowych potrzeb pojawia się już po napisaniu wniosku o dofinansowanie.

6.8. Możliwość osiągnięcia wartości docelowych analizowanych wskaźników rezultatu długoterminowego

Na potrzeby monitorowania postępu rzeczowego określono wskaźniki produktu (dotyczące realizowanych działań) i rezultatu (dotyczące oczekiwanych efektów wsparcia). Wnioskodawca, składając wniosek o dofinansowanie, jest zobowiązany do określenia efektów rzeczowych, mając do wyboru wskaźniki kluczowe oraz pozostałe wskaźniki ujęte w załączniku nr 2 do SZOOP w zakresie realizowanych działań/poddziałów, które możliwe są do wyboru w ramach danego konkursu. Wartości docelowe wskaźników rezultatu długoterminowego zostały oszacowane w ramach RPO-L2020, a za ich pomiar odpowiada IZ RPO-L2020.

Jak wykazano w niniejszym dokumencie [podrozdział 4.1], wartość brutto wskaźnika „Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy, sześć miesięcy po opuszczeniu programu” wynosił 11,58%, zaś wartości w ramach poszczególnych priorytetów inwestycyjnych określono na następującym poziomie:

- PI 8v - 25,00%;
- PI 9i - 10,00%;
- PI 9iv - 0,00%;
- PI 9v - 10,41%;
- PI 10i - 3,46%;
- PI 10iii - 21,62%;
- PI 10iv - 2,55%.

W ramach wartości docelowej wskaźnika „Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu” możliwe jest porównanie osiągniętej wartości wskaźnika brutto oraz wskaźnika docelowego jedynie w przypadku PI 8v (w przypadku pozostałych PI nie określono wartości docelowych). Wskaźnik docelowy w ramach tego priorytetu określony

został na 1613 osób (wg stanu na 2023 r.)⁴⁰. Biorąc pod uwagę liczebność populacji wg stanu na 30 czerwca 2018 r. i osiągniętą do tego czasu wartość wskaźnika brutto (25,00%) ekstrapolowana na populację wartość wynosi 2 osoby. Do osiągnięcia wartości docelowej dla ogółu brakuje tym samym aż 1 611 osób⁴¹.

Docelowa wartość wskaźnika „Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS” wynosi 1 477. Wartość osiągnięta na podstawie umów podpisanych do 31.10.2017 wynosi 550, co wskazuje, że osiągnięto 37,24% wartości docelowej.

6.9. Czynniki mogące wpłynąć na nieosiągnięcie zakładanych wartości docelowych analizowanych wskaźników rezultatu długoterminowego

Zgodnie z założoną metodologią zidentyfikowane czynniki zostały wskazane przez uczestników projektów i beneficjentów realizujących projekty w ramach PI 10i, oraz skonfrontowane z zagrożeniami, które wskazano w ewaluacjach prowadzonych w ramach badania wskaźnika innych województw (śląskiego i podkarpackiego⁴²).

Poddając analizie odpowiedzi respondentów badania za czynniki mogące wpłynąć na nieosiągnięcie zakładanych wartości docelowych uznać należy:

- Wzrost kosztów realizacji projektu względem kosztów założonych we wniosku o dofinansowanie;
- Możliwość zmiany zapotrzebowania na daną kompetencję oraz zmiany w kontekście potrzeb rynku pracy, przy konieczności realizacji szkoleń oraz kursów określonych już na etapie wniosku o dofinansowanie - brak możliwości wprowadzenia zmian do założonych działań;
- Dezaktualizacja potrzeb wskazanych w RPO-L2020, wynikająca z dynamicznych zmian społeczno-gospodarczych;
- Problemy związane z zamówieniami publicznymi lub zasadą konkurencyjności;
- Opóźnienia w realizacji projektów;

⁴⁰ UCHWAŁA NR133/KM RPO-L2020/2019KOMITETU MONITORUJĄCEGO REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY –LUBUSKIE 2020z dnia25 czerwca2019r.w sprawie zatwierdzenia Sprawozdania rocznego z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego –Lubuskie 2020 za 2018 rok, s. 79

⁴¹ Należy wskazać, iż w niniejszym badaniu uwzględniono jedynie 8 osób spełniających założone wymagania spośród wszystkich osób korzystających ze wsparcia w ramach PI 8v.

⁴² Województwa śląskie oraz podlaskie opracowały już analogiczne raporty, które opublikowane zostały na stronie www.ewaluacja.gov.pl. Ich analiza pozwoliła na zidentyfikowanie czynników wpływających na nieosiągnięcie zakładanych wartości docelowych, co zostało porównane do sytuacji w woj. lubuskim (poprzez analizę wskazań respondentów badania CAWI/CATI).

- Problemy z wykonawcą działań realizowanych w ramach projektów;
- Brak zainteresowania uczestnictwem w projekcie projektami ze strony uczestników projektów;
- Rezygnacja z uczestnictwa w projekcie w trakcie jego realizacji;
- Brak chęci zmiany sytuacji na rynku pracy wśród uczestników projektów (uczestniczenie w projektach dla otrzymania zasiłku, wynagrodzenia za staż);
- Niska jakość prowadzonych kursów i szkoleń wynikająca z braku kompetencji prowadzących;
- Relatywnie niska wiedza uczestników projektów oraz potencjalnych uczestników o wsparciu realizowanym w ramach RPO-L2020 oraz o samym Programie;
- Przedłużający się okres rozliczania wniosku o płatność końcową;
- Zbyt krótki czas na realizację projektów.

6.10. Środki zaradcze, które pomogą zapobiec ewentualnym problemom w osiągnięciu zakładanych wartości docelowych analizowanych wskaźników

Zdaniem beneficjentów projektów dotyczących wsparcia opieki przedszkolnej oraz uczestników projektów biorących udział w zrealizowanym badaniu, czynnikami, które mogą zapobiec ewentualnym problemom w osiągnięciu zakładanych wartości docelowych wskaźników są:

- Zapewnienie pomocy w realizacji działań przez beneficjentów po zakończeniu wdrażania projektu (np. konsultacje, wskazanie możliwości uzyskania dofinansowania, promocja efektów wsparcia);
- Promowanie działań związanych z realizacją zadań, w wyniku których uczestnicy projektów mogą zdobywać umiejętności praktyczne (kursy, szkolenia, staże i praktyki zawodowe). Badania wykazały, że to właśnie ten rodzaj wsparcia został uznany za najbardziej skuteczny i w największym stopniu odpowiadający na potrzeby badanych.
- Założenie dłuższego czasu przewidzianego na realizację projektów, co związane jest z faktem, iż konieczne jest wsparcie uczestników także po opuszczeniu projektu, gdy wracają oni na rynek pracy;
- Wydłużenie czasu realizacji projektu pozwoliłoby na objęcie odbiorców projektów wsparciem w dłuższym okresie czasu, co przełożyłoby na możliwość zdobycia kompetencji przez uczestników projektu w większym zakresie, dostosowanym do ich realnych potrzeb.

- Zwiększenie dofinansowania pracodawców na szkolenia pracowników, niezależnie od ich wieku i wykształcenia;
- Premiowanie realizacji szkoleń dostosowanych do aktualnych potrzeb rynku pracy;
- Zachęcanie beneficjentów do realizacji wsparcia w zakresie doradztwa indywidualnego, w celu przeprowadzenia rzetelnej diagnozy indywidualnej sytuacji osoby poszukującej pracy;
- Dobra współpraca między Instytucją Zarządzającą, Instytucją Pośredniczącą oraz beneficjentami;
- Zwiększenie elastyczności kryteriów wyboru projektów w celu możliwości bieżącego dostosowania działań do pojawiających się nowych potrzeb i ewentualnych problemów.

Rekomenduje się wdrożenie działań zaradczych, które pozwolą na zmniejszenie ryzyka nieosiągnięcia zakładanych wartości docelowych.

6.11. Podsumowanie

Przeprowadzone badanie pozwoliło określić wartość wskaźników długoterminowych:

1. „Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu” – wartość brutto wyniosła 11,58%.
2. „Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS” - wartość wskaźnika wyniosła 550.

Stosunkowo niska wartość brutto wskaźnika „Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy, sześć miesięcy po opuszczeniu programu” w dużej mierze uwarunkowana jest metodologią wynikającą z *Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 – Sposób pomiaru wskaźników rezultatu długoterminowego EFS*, dla których źródłem danych jest badanie ewaluacyjne. W związku z tym, iż większość badanych uczestników już w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie było zatrudnionych na pełen etat na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, możliwości poprawienia ich sytuacji na rynku pracy były ograniczone. Wartość wskaźnika z uwzględnieniem innych korzyści wynikających z udziału w projekcie (m.in. wzrostu oceny wynagrodzenia, zmiany zakresu obowiązków oraz innych korzystnych zmian) byłaby znacznie wyższa.

Awans oraz zmiana pracy na inną, wymagającą wyższych kwalifikacji i wiążącą się z większą odpowiedzialnością odnotowano głównie wśród osób uczestniczących w projektach realizowanych w ramach PI 10iii, co wskazuje na fakt, iż projekty realizowane w ramach Działania 8.3 są skuteczne

i wpływają na poprawę sytuacji zawodowej osób biorących w nich udział. Znaczny odsetek badanych uczestników projektów (28,87%) wskazał na wystąpienie innych niż wymienione we wskaźniku brutto pozytywnych zmian - wzrost oceny wysokości wynagrodzenia w stosunku do rodzaju wykonywanej pracy, spadek zagrożenia, że stanowisko pracy zostanie zlikwidowane, wzrost poważania ze strony pracodawców i współpracowników oraz sprawniejsze wykonywanie zadań służbowych. Oznacza to, że realizowane projekty są skuteczne, mimo iż nie w każdym przypadku przynoszą korzyści w postaci zmian określonych w *Wytycznych*. Realizowane projekty są także trwałe, gdyż w przypadku 86,21% badanych osób po 12 miesiącach od zakończenia udziału w Programie stwierdzono utrzymanie się efektów na tym samym poziomie (78,98%) lub zmianę na lepsze (7,24%).

Najczęściej wybieraną i najbardziej skuteczną zdaniem badanych uczestników formą wsparcia są kursy i szkolenia mające na celu zdobycie nowych umiejętności, kompetencji i kwalifikacji. Korzystanie z tej formy wsparcia pozwala na uzyskanie natychmiastowych i długotrwałych „twardych” efektów i w największym stopniu pozwala na zmianę sytuacji na rynku pracy – wzrost kompetencji i kwalifikacji jest doceniany przez pracodawców. W związku z tym konieczne jest kontynuowanie realizacji projektów, których celem jest rozwój kompetencji i kwalifikacji.

Wśród czynników, które mogą wpłynąć na nieosiągnięcie zakładanych wartości docelowych, wskazać należy m.in. opóźnienia w realizacji projektów, brak zainteresowania uczestnictwem w projektach, dezaktualizację potrzeb wskazanych w RPO-L2020, wynikających z dynamicznych zmian społeczno-gospodarczych, wzrost kosztów realizacji projektów, opóźnienia w ich realizacji, zbyt krótki czas na realizację projektów oraz przedłużający się okres rozliczania wniosku o płatność końcową.

By uniknąć takiej sytuacji konieczne jest wdrożenie działań zaradczych, które pozwolą na zmniejszenie ryzyka nieosiągnięcia zakładanych wartości docelowych, m.in. poprzez zwiększenie elastyczności w realizacji projektów (możliwość wprowadzania zmian względem kwestii określonych we wniosku o dofinansowanie, jeśli zaistnieje taka potrzeba), wydłużenie czasu ich realizacji oraz rozliczanie wniosku o płatność końcową w terminie.

7. Wnioski i rekomendacje

Lp.	Treść wniosku	Treść rekomendacji	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia	Klasa rekomendacji	Obszar tematyczny
1.	Stosunkowo niska wartość brutto wskaźnika „Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy, sześć miesięcy po opuszczeniu programu” (11,58%) w dużej mierze uwarunkowana jest metodologią wynikającą z Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 – Sposób pomiaru wskaźników rezultatu długoterminowego EFS, dla których źródłem danych jest badanie ewaluacyjne. W związku z tym, iż większość uczestników już w momencie rozpoczęcia udziału w	W celu przeprowadzenia ewaluacji faktycznego wpływu programu na sytuację uczestników projektów na rynku pracy rekomenduje się wnioskowanie przez Instytucję Zarządzającą o rozszerzenie definicji wskaźnika „Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu” o inne formy poprawy sytuacji – uzyskanie wyższego wynagrodzenia lub jednorazowej premii, wzrost poważania wśród pracodawców i współpracowników oraz zmianę zakresu obowiązków (s. 20).	IZ RPO Lubuskie 2020	Z uwagi na fakt, iż definicja wskaźnika „Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu” nie jest zależna od Instytucji Zarządzającej, powinna ona wnioskować o modyfikację sposobu pomiaru wskaźnika, by w ramach przygotowań do przyszłej perspektywy finansowej i programowania interwencji RPO na okres po 2020 roku rozszerzyć definicję wskaźnika o inne formy poprawy sytuacji na rynku pracy (wzrost wynagrodzenia, wzrost poważania wśród pracodawców i współpracowników, zwiększenie zakresu obowiązków zawodowych).	Perspektywa finansowa 2021-2027	Rekomendacja programowa	System realizacji polityki spójności

Lp.	Treść wniosku	Treść rekomendacji	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia	Klasa rekomendacji	Obszar tematyczny
	projekcie było zatrudnionych na pełen etat na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, możliwości poprawienia ich sytuacji na rynku pracy były ograniczone. Wartość wskaźnika z uwzględnieniem innych korzyści wynikających z udziału w projekcie (m.in. wzrostu oceny wynagrodzenia, zmiany zakresu obowiązków oraz innych korzystnych zmian) byłaby znacznie wyższa. (s. 16-21)						
2.	W przypadku 86,21% uczestników projektów efekty zmiany sytuacji na rynku pracy po 12 miesiącach od opuszczenia programu utrzymały się. Kolejne 7,24% wskazało, że ich sytuacja zmieniła się na lepsze, co wskazuje na trwałość i skuteczność	Rekomenduje się kontynuację prowadzonych działań, w tym szczególnie wsparcie włączenia społecznego, rozwoju sektora ekonomii społecznej, edukacji (ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia ustawicznego) oraz działań skierowanych do pracowników małych i	IZ RPO Lubuskie 2020	Konieczna jest kontynuacja działań w zakresie wsparcia włączenia społecznego osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, rozwoju sektora ekonomii społecznej, kształcenia ustawicznego osób dorosłych chcących rozwijać swoje umiejętności i kwalifikacje.	Perspektywa finansowa 2021-2027	Rekomendacja programowa	System realizacji polityki spójności

Lp.	Treść wniosku	Treść rekomendacji	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia	Klasa rekomendacji	Obszar tematyczny
	prowadzonych w ramach RPO działań. (s. 36-41)	średnich przedsiębiorstw (s. 41).					
3.	Najbardziej skuteczną formą wsparcia, zdaniem uczestników projektów, są kursy i szkolenia mające na celu zdobycie nowych umiejętności, kompetencji i kwalifikacji. Właśnie ta forma wsparcia w największym stopniu pozwala na zmianę sytuacji na rynku pracy – wzrost kompetencji i kwalifikacji jest doceniany przez pracodawców. (s. 41-44)	Rekomenduje się zintensyfikowanie projektów, w których oferowaną formą wsparcia są kursy i szkolenia prowadzone przez specjalistów danej dziedziny. Rekomenduje się, by uczestnicy kursów i szkoleń mieli możliwość uczestniczenia w kolejnych poziomach kursów i szkoleń (s. 44).	IZ RPO Lubuskie 2020	Podczas projektowania kolejnej perspektywy finansowej Instytucja Zarządzająca uwzględni realizację kursów i szkoleń w większej liczbie działań w ramach RPO Lubuskie 2020.	Perspektywa finansowa 2021-2027	Rekomendacja programowa	System realizacji polityki spójności
4.	Wśród czynników, które mogą wpłynąć na nieosiągnięcie zakładanych wartości docelowych, wyróżnić należy m.in. opóźnienia w realizacji projektów, brak zainteresowania	Rekomenduje się wdrożenie działań zaradczych, które pozwolą na zmniejszenie ryzyka nieosiągnięcia zakładanych wartości docelowych (s. 56).	IZ RPO Lubuskie 2020	W celu zmniejszenia ryzyka nieosiągnięcia zakładanych wartości docelowych wskaźnika należy: zwiększyć elastyczność w realizacji projektów w celu dostosowania działań do pojawiających się nowych	30 czerwca 2020 roku	Rekomendacja operacyjna	System realizacji polityki spójności

Lp.	Treść wniosku	Treść rekomendacji	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia	Klasa rekomendacji	Obszar tematyczny
	uczestnictwem w projektach, dezaktualizację potrzeb wskazanych w RPO Lubuskie 2020, wynikających z dynamicznych zmian społeczno-gospodarczych, wzrost kosztów realizacji projektów, zbyt krótki czas na realizację projektów oraz brak promocji RPO i wsparcia, które można otrzymać w ramach programu. (s. 55-57)			potrzeb i ewentualnych problemów, zintensyfikować promocję działań prowadzonych w ramach wsparcia, wydłużyć czas realizacji projektów oraz dbać o współpracę między Instytucją Zarządzającą i Instytucjami Pośredniczącymi a beneficjentami.			

8. Spis tabel

Tabela 1 Populacja i struktura próby w podziale na PI i płeć	14
Tabela 2 Wartość brutto wskaźnika „Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy, sześć miesięcy po opuszczeniu programu” – podział wg płci.....	18
Tabela 3 Wartość brutto wskaźnika „Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy, sześć miesięcy po opuszczeniu programu” – podział wg wieku.....	19
Tabela 4 Wartość netto wskaźnika „Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy, sześć miesięcy po opuszczeniu programu” – podział wg płci	20
Tabela 5 Wartość netto wskaźnika „Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy, sześć miesięcy po opuszczeniu programu” – podział wg wieku	21
Tabela 6 <i>Struktura (%) zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu: przejście z niepewnego do stabilnego zatrudnienia – podział wg płci</i>	<i>23</i>
Tabela 7 <i>Struktura (%) zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu: przejście z niepewnego do stabilnego zatrudnienia – podział wg wieku</i>	<i>24</i>
Tabela 8 <i>Struktura (%) zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu: przejście z niepełnego do pełnego zatrudnienia – podział wg płci.....</i>	<i>25</i>
Tabela 9 <i>Struktura (%) zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu: przejście z niepełnego do pełnego zatrudnienia – podział wg wieku</i>	<i>26</i>
Tabela 10 <i>Struktura (%) zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu: zmiana pracy na inną, wymagającą wyższych kompetencji/umiejętności/kwalifikacji i wiążącą się z większą odpowiedzialnością – podział wg płci</i>	<i>27</i>
Tabela 11 <i>Struktura (%) zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu: zmiana pracy na inną, wymagającą wyższych kompetencji/umiejętności/kwalifikacji i wiążącą się z większą odpowiedzialnością – podział wg wieku</i>	<i>28</i>
Tabela 12 <i>Struktura (%) zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu: awans w pracy – podział wg płci.....</i>	<i>29</i>
Tabela 13 <i>Struktura (%) zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu: awans w pracy – podział wg wieku</i>	<i>30</i>
Tabela 14 <i>Struktura (%) zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu: inne pozytywne zmiany – podział wg płci</i>	<i>31</i>
Tabela 15 <i>Struktura (%) zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu: inne pozytywne zmiany – podział wg wieku</i>	<i>32</i>
Tabela 16 <i>Struktura (%) zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu: brak jakichkolwiek zmian – podział wg płci</i>	<i>33</i>

Tabela 17 Struktura (%) zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu: brak jakichkolwiek zmian – podział wg wieku.....	34
Tabela 18 Struktura (%) zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu: zmiany negatywne – podział wg płci.....	35
Tabela 19 Struktura (%) zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu: zmiany negatywne – podział wg wieku.....	36
Tabela 20 Utrzymanie się zmian w sytuacji uczestników projektów po 12 miesiącach od opuszczenia programu – podział wg płci.....	37
Tabela 21 Utrzymanie się zmian w sytuacji uczestników projektów po 12 miesiącach od opuszczenia programu – podział wg wieku	38
Tabela 22 Zmiana na lepsze w sytuacji uczestników projektów po 12 miesiącach od opuszczenia programu – podział wg płci	38
Tabela 23 Zmiana na lepsze w sytuacji uczestników projektów po 12miesięcach od opuszczenia programu – podział wg wieku	39
Tabela 24 Zmiana na gorsze w sytuacji uczestników projektów po 12 miesiącach od opuszczenia programu – podział wg płci.....	40
Tabela 25 Zmiana na gorsze w sytuacji uczestników projektów po 12 miesiącach od opuszczenia programu – podział wg wieku	41
Tabela 26 Formy wsparcia, z których korzystali badani uczestnicy projektów	42
Tabela 27 Formy wsparcia mające największy wpływ na zmianę statusu uczestnika na rynku pracy 6 miesięcy po opuszczeniu projektu w porównaniu do sytuacji w chwili rozpoczęcia udziału – podział wg płci	43
Tabela 28 Formy wsparcia mające największy wpływ na zmianę statusu uczestnika na rynku pracy 6 miesięcy po opuszczeniu projektu w porównaniu do sytuacji w chwili rozpoczęcia udziału – podział wg wieku	44
Tabela 29 Wartość wskaźnika: Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS.....	45
Tabela 30 Odsetek miejsc wychowania przedszkolnego utworzonych lub dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami w ramach Działania 8.1, istniejących co najmniej 2 lata	46
Tabela 31 Kwota wydatkowana z RPO w ramach Działania 8.1 w przeliczeniu na utworzenie miejsca wychowania przedszkolnego lub dostosowanie go do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami.....	47
Tabela 32 Szacowana wartość alokacji zaplanowanej na rok 2019, która zostanie wykorzystana na realizację projektów w ramach Działania 8.1.....	47
Tabela 33 Alokacja możliwa do wykorzystania w 2020 roku w ramach Działania 8.1	48

Tabela 34 Dopasowanie interwencji RPO-L2020 do potrzeb odbiorców wsparcia (dane dotyczą wszystkich analizowanych PI).....	53
---	----

Wykres 1 Wartość brutto wskaźnika „Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy, sześć miesięcy po opuszczeniu programu” (osoby)	18
Wykres 2 Wartość netto wskaźnika „Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy, sześć miesięcy po opuszczeniu programu” – podział wg płci (osoby).....	21
Wykres 3 <i>Struktura (%) zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu: przejście z niepewnego do stabilnego zatrudnienia – podział wg płci (osoby)</i>	<i>24</i>
Wykres 4 <i>Struktura (%) zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu: przejście z niepełnego do pełnego zatrudnienia – podział wg płci (osoby)</i>	<i>26</i>
Wykres 5 Struktura (%) zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu: zmiana pracy na inną, wymagającą wyższych kompetencji/umiejętności/kwalifikacji i wiążącą się z większą odpowiedzialnością – podział wg płci (osoby)	28
Wykres 6 <i>Struktura (%) zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu: awans w pracy – podział wg płci (osoby)</i>	<i>29</i>
Wykres 7 <i>Struktura (%) zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu: inne pozytywne zmiany – podział wg płci (osoby).....</i>	<i>31</i>
Wykres 8 <i>Struktura (%) zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu: brak jakichkolwiek zmian – podział wg płci (osoby).....</i>	<i>33</i>
Wykres 9 <i>Struktura (%) zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu: zmiany negatywne – podział wg płci (osoby)</i>	<i>35</i>
Wykres 10 <i>Utrzymanie się zmian w sytuacji uczestników projektów po 12 miesiącach od opuszczenia programu – podział wg płci (osoby)</i>	<i>37</i>
Wykres 11 <i>Zmiana na lepsze w sytuacji uczestników projektów po 12 miesiącach od opuszczenia programu – podział wg płci (osoby)</i>	<i>39</i>
Wykres 12 <i>Zmiana na gorsze w sytuacji uczestników projektów po 12 miesiącach od opuszczenia programu – podział wg płci (osoby)</i>	<i>40</i>

9. Aneks

9.1. Lista Działań i Poddziałań analizowanych w niniejszym badaniu ewaluacyjnym

- PI 8iv:
 - Działanie 6.4 Powrót na rynek pracy osób sprawujących opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3.
- PI 8v:
 - Działanie 6.5 Usługi rozwojowe dla MMŚP;
 - Działanie 6.6 Aktywizacja zawodowa osób zwolnionych lub przewidzianych do zwolnienia.
- PI 8vi:
 - Działanie 6.7 Profilaktyka i rehabilitacja zdrowotna osób pracujących i powracających do pracy oraz wspieranie zdrowych i bezpiecznych miejsc pracy.
- PI 9i:
 - Działanie 7.1 Programy aktywnej integracji realizowane przez ośrodki pomocy społecznej;
 - Działanie 7.2 Programy aktywnej integracji realizowane przez powiatowe centra pomocy rodzinie;
 - Działanie 7.3 Programy aktywnej integracji realizowane przez inne podmioty;
 - Działanie 7.4 Aktywne włączenie w ramach podmiotów integracji społecznej:
 - Poddziałanie 7.4.1 Aktywne włączenie w ramach podmiotów integracji społecznej - projekty realizowane poza formułą ZIT;
 - Poddziałanie 7.4.2 Aktywne włączenie w ramach podmiotów integracji społecznej realizowane przez ZIT Zielona Góra.
- PI 9iv:
 - Działanie 7.5 Usługi społeczne.
- PI 9v:
 - Działanie 7.6 Wsparcie dla OWES i ROPS we wzmacnianiu sektora ekonomii społecznej:
 - Poddziałanie 7.6.1 Wsparcie rozwoju ES poprzez działania ośrodków wsparcia ekonomii społecznej;
 - Poddziałanie 7.6.2 Koordynacja ekonomii społecznej – ROPS.
- PI 10i:

- Działanie 8.1 Poprawa dostępności i jakości edukacji przedszkolnej:
 - Poddziałanie 8.1.1 Poprawa dostępności i jakości edukacji przedszkolnej - projekty realizowane poza formułą ZIT;
 - Poddziałanie 8.1.2 Wyrównywanie dysproporcji w jakości kształcenia na poziomie elementarnym realizowane przez ZIT Gorzów Wielkopolski;
 - Poddziałanie 8.1.3 Wyrównywanie dysproporcji w jakości kształcenia na poziomie elementarnym realizowane przez ZIT Zielona Góra.
- Działanie 8.2 Wyrównywanie dysproporcji w jakości kształcenia na poziomie ogólnym oraz dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i zdrowotnych:
 - Poddziałanie 8.2.1 Wyrównywanie dysproporcji w jakości kształcenia na poziomie ogólnym oraz dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i zdrowotnych - projekty realizowane poza formułą ZIT;
 - Poddziałanie 8.2.2 Wyrównywanie dysproporcji w jakości kształcenia na poziomie ogólnym oraz dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i zdrowotnych - ZIT Gorzów Wielkopolski;
 - Poddziałanie 8.2.3 Wyrównywanie dysproporcji w jakości kształcenia na poziomie ogólnym oraz dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i zdrowotnych - ZIT Zielona Góra.
- PI 10iii:
 - Działanie 8.3 Upowszechnienie kształcenia ustawicznego związanego z nabywaniem i doskonaleniem kwalifikacji zawodowych.
- PI 10iv:
 - Działanie 8.4 Doskonalenie jakości kształcenia zawodowego:
 - Poddziałanie 8.4.1 Doskonalenie jakości kształcenia zawodowego - projekty realizowane poza formułą ZIT;
 - Poddziałanie 8.4.2 Doskonalenie jakości kształcenia zawodowego, realizowane przez ZIT Gorzów Wielkopolski.
 - Działanie 8.5 Doskonalenie umiejętności zawodowych osób dorosłych.

9.2. Lista dokumentów, publikacji i innych materiałów źródłowych, wykorzystanych przy ewaluacji

1. Rozporządzenia i dokumenty wyższego szczebla:

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. U. UE L Nr 347/320, ze zm.);
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006 (Dz. U. UE L Nr 347/470, ze zm.);
- Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów operacyjnych polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 1431);
- Wytyczne w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020, w szczególności załącznik nr 6 do przedmiotowych Wytycznych (wersja obowiązująca od 9 lipca 2018 r.);
- Wytyczne w zakresie sprawozdawczości na lata 2014-2020 (wersja obowiązująca od 31.03.2017 r.);
- Wytyczne w zakresie ewaluacji polityki spójności 2014-2020 (wersja obowiązująca od dnia 30.10.2018 r.);
- Wytyczne w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020 (wersja obowiązująca od dnia 11.04.2018 r.);
- Wytyczne w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020 (wersja obowiązująca od 19 grudnia 2017 r.);
- Wytyczne Komisji Europejskiej dotyczące monitorowania i ewaluacji polityki spójności w perspektywie 2014-2020 tj. The Programming Period 2014-2020. Monitoring and Evaluation of European Cohesion policy – European Social Fund. Guidance document (wersja z sierpnia 2018 r.);

- Programowanie perspektywy finansowej 2014-2020 – Umowa Partnerstwa, MliR, 21 maja 2014 r. z późn. zm;
2. Dokumenty programowe:
- Regionalny Program Operacyjny – Lubuskie 2020 (w wersji zmienionej z dnia 19.07.2018 r.);
 - Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020 z Załącznikami (wersja z dnia 19.11.2019);
 - Regulaminy dotychczasowych konkursów oraz wezwania w ramach naborów w trybie pozakonkursowym dla Działań i Poddziałań przypisanych do obliczanych w niniejszym badaniu wskaźników, tj.;
 - PI 8iv (Działanie 6.4);
 - PI 8v (Działanie 6.5, 6.6);
 - PI 8vi (Działanie 6.7);
 - PI 9i (Działanie 7.1, 7.2, 7.3 i 7.4 (Poddziałanie 7.4.1 i 7.4.2));
 - PI 9iv (Działanie 7.5);
 - PI 9v (Działanie 7.6 (Poddziałanie 7.6.1 i 7.6.2));
 - PI 10i (Działanie 8.1 (Poddziałanie 8.1.1, 8.1.2 i 8.1.3) i 8.2 (Poddziałanie 8.2.1, 8.2.2 i 8.2.3));
 - PI 10iii (Działanie 8.3);
 - PI 10iv (Działanie 8.4 (Poddziałanie 8.4.1 i 8.4.2) i 8.5).
3. Metodologia szacowania wartości docelowych dla wskaźników wybranych do realizacji w Regionalnym Programie Operacyjnym - Lubuskie 2020 (wersja z 2015 r.);
4. Dokumenty sprawozdawcze RPO-L2020:
- Informacja kwartalna z realizacji RPO-L2020 – II kwartał 2018 r.;
 - Informacja kwartalna z realizacji RPO-L2020 – II kwartał 2019 r.
4. Badania ewaluacyjne powiązane z tematyką niniejszego badania zrealizowane na poziomie regionalnym dostępne m.in. na stronie www.ewaluacja.gov.pl:
- *Ocena wpływu wsparcia kierowanego do osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy w województwie lubuskim;*
 - *raporty z analogicznych badań (Ewaluacja na potrzeby oszacowania wartości wskaźnika rezultatu długoterminowego "Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu") realizowanych przez inne województwa - woj. podkarpackie i śląskie;*
5. Dane wygenerowane przez Zamawiającego z aplikacji SL2014: dane dot. instytucji, które utworzyły miejsce wychowania przedszkolnego lub dostosowały miejsce przedszkolne do potrzeb dzieci, dane

dot. uczestników projektów, którzy zakończyli udział we wsparciu do 30 czerwca 2018 r., byli zatrudnieni w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie oraz względem których upłynęło co najmniej 6 miesięcy od zakończenia udziału we wsparciu oraz dane beneficjentów realizujących projekty w ramach działań/poddziałów poddanych niniejszemu badaniu.

9.3. Narzędzia badawcze zastosowane w ewaluacji

Kwestionariusz badania CAWI/CATI z uczestnikami projektów, którzy zakończyli swój udział w projektach realizowanych ze środków EFS

<i>Dzień dobry,</i> <i>Nazywam się i reprezentuję firmę EU-Consult. Na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego przeprowadzamy badanie wskaźnika rezultatu „Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy, sześć miesięcy po opuszczeniu programu”</i> <i>Przed 30.06.2018 r. brał/a Pan/i udział w projekcie realizowanym w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020, który był współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.</i> <i>W związku z tym chciał(a)bym poprosić Pana/ią o udział w ankiecie.</i> <i>Badanie jest anonimowe, a jego wyniki prezentowane będą wyłącznie w postaci zbiorczych zestawień statystycznych.</i>
1. Proszę spróbować sobie przypomnieć czy w momencie rozpoczęcia udziału w tym projekcie tj. ... <i>(ROK I MIESIĄC ROZPOCZĘCIA UDZIAŁU W PROJEKcie Z BAZY):</i> <u>Możliwe jest udzielenie więcej niż jednej odpowiedzi.</u>
a) Był(a) Pan(i) zarejestrowany(a) w urzędzie pracy jako bezrobotny(a) – <i>przejdź do pytania 5</i> b) Nie pracował(a) Pan(i), ale nie był(a) Pan(i) zarejestrowany w urzędzie pracy – <i>przejdź do pytania 5</i> c) Prowadził(a) Pan(i) własną działalność gospodarczą – <i>przejdź do pytania 5</i> d) Był(a) Pan(i) regularnym pracownikiem, ale nie we własnej firmie e) Pracował(a) Pan(i) dorywczo f) Prowadził(a) Pan(i) własne gospodarstwo rolne – <i>przejdź do pytania 5</i> g) Pomagał(a) Pan(i) w rodzinnej działalności gospodarczej lub gospodarstwie rolnym h) Był(a) Pan(i) na płatnym stażu lub praktyce i) Żadne z powyższych <i>(dopytać i odnotować)</i> ... j) <i>(Nie czytać)</i> Nie wiem/nie pamiętam/odmowa odpowiedzi – <i>zakończyć wywiad</i>
2. Na podstawie jakiej umowy był(a) Pan(i) wtedy zatrudniony/a?
a) Umowy o pracę na czas nieokreślony b) Umowy o pracę na czas określony c) Umowy o dzieło/zlecenie d) Innej umowy (jakiej?) ... e) Pracował(a) Pan(i), ale bez umowy f) <i>(Nie czytać)</i> Nie wiem/nie pamiętam/odmowa odpowiedzi
3. W jakim wymiarze czasu pracy Pan(i) wtedy pracował(a)?
a) W pełnym / na cały etat

b) W niepełnym / na część etatu, ale chciał(a) Pan(i) pracować na pełen etat c) W niepełnym / na część etatu, przy czym nie chciał(a) Pan(i) pracować na pełen etat d) (Nie czytać) Nie wiem/nie pamiętam/odmowa odpowiedzi									
4. Jak ocenił(a)by Pan/i wysokość swojego wynagrodzenia w tamtym czasie w stosunku do rodzaju wykonywanej pracy? <i>Proszę o odpowiedź na skali od 1 do 10, gdzie 1 oznacza „wynagrodzenie było za niskie w stosunku do wykonywanej pracy”, a 10 oznacza, że „wynagrodzenie było adekwatne do wykonywanej pracy”.</i>									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Proszę teraz spróbować sobie przypomnieć swoją sytuację sześć miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie tj. w ... (Podać datę określoną jako: ROK I MIESIĄC ZAKOŃCZENIA UDZIAŁU W PROJEKCIE Z BAZY + 6 miesięcy). Kolejne pytania będą dotyczyły właśnie tego okresu.									
5. Czy wtedy pracował(a) Pan(i) w jakiegokolwiek formie, w tym odbywał(a) staż, prowadził(a) działalność gospodarczą lub rolniczą?									
a) Tak b) Nie – <i>przejdź do pyt. 13</i> c) (Nie czytać) Nie wiem/nie pamiętam/odmowa odpowiedzi – <i>przejdź do pyt. 13</i>									
6. W jakiej formie był(a) Pan(i) wtedy zatrudniony/a? <u>Możliwe jest udzielenie więcej niż jednej odpowiedzi.</u>									
a) Prowadził(a) Pan(i) własną działalność gospodarczą b) c) Był(a) Pan(i) regularnym pracownikiem, ale nie we własnej firmie d) Pracował(a) Pan(i) dorywczo e) Prowadził(a) Pan(i) własne gospodarstwo rolne f) Pomagał(a) Pani(i) w rodzinnej działalności gospodarczej lub gospodarstwie rolnym g) Był(a) Pan(i) na płatnym stażu lub praktyce h) W innej formie (jakiej?) ... i) (Nie czytać) Nie wiem/nie pamiętam/odmowa odpowiedzi									
7. Czy w tamtym okresie (tj. w okresie sześciu miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie) zmieniał(a) Pan(i) pracę lub stanowisko?									
a) Tak b) Nie – <i>przejdź do pyt. nr 10</i> c) (Nie czytać) Nie wiem/nie pamiętam/odmowa odpowiedzi – <i>przejdź do pyt. nr 10</i>									
8. W jakim stopniu udział w projekcie przyczynił się do tej zmiany? <i>Proszę o odpowiedź na skali od 1 do 10, gdzie 1 oznacza "w ogóle się nie przyczynił", a 10 oznacza, że "bardzo się przyczynił".</i>									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
9. Czy w wyniku tej zmiany, zmienił(a) Pan(i) pracę lub stanowisko na wyższe lub wymagające wyższych kompetencji/ umiejętności/ kwalifikacji albo wiążące się z większą odpowiedzialnością?									
a) Tak b) Nie (co Pana/Pani zdaniem miało na to wpływ?)..... c) (Nie czytać) Nie wiem/nie pamiętam/odmowa odpowiedzi									

9a. Czy zmiana, o której wspomniał(a) Pan(i) w poprzednim pytaniu polegała na: Proszę wskazać jedną odpowiedź.

a) Awansie, czyli zmianie stanowiska pracy na wyższe u dotychczasowego pracodawcy
b) Zmianie pracy na wymagającą wyższych kompetencji/umiejętności/kwalifikacji albo wiążącą się z większą odpowiedzialnością
c) **(Nie czytać)** Nie wiem/nie pamiętam/odmowa odpowiedzi

10. Proszę spróbować sobie przypomnieć, na podstawie jakiej umowy był(a) Pan(i) wtedy zatrudniony(a).

a) Umowy o pracę na czas nieokreślony
b) Umowy o pracę na czas określony
c) Umowy o dzieło/zlecenie
d) Samozatrudnienie/działalność gospodarcza na zasadach ogólnych
e) Innej umowy (dopytać i odnotować) ...
f) Pracował(a) Pan(i) ale bez umowy
g) **(Nie czytać)** Nie wiem/nie pamiętam/odmowa odpowiedzi

11. Proszę spróbować sobie przypomnieć w jakim wymiarze czasu pracy Pan(i) wtedy pracował(a).

a) W pełnym / na cały etat
b) W niepełnym / na część etatu, ale chciał(a) Pan(i) pracować na pełen etat
c) W niepełnym / na część etatu, przy czym nie chciał(a) Pan(i) pracować na pełen etat
d) **(Nie czytać)** Nie wiem/nie pamiętam/odmowa odpowiedzi

12. Jak Pan/Pani ocenia swoje wynagrodzenie w tamtym czasie w stosunku do rodzaju wykonywanej pracy? Proszę o odpowiedź na skali od 1 do 10, gdzie 1 oznacza „wynagrodzenie było za niskie w stosunku do wykonywanej pracy”, a 10 oznacza, że „wynagrodzenie było adekwatne do wykonywanej pracy”.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

13. Czy nastąpiły jakieś inne zmiany w Pana/Pani sytuacji zawodowej na skutek udziału w projekcie? Proszę wskazać wszystkie właściwe odpowiedzi.
Przykłady zmian pozytywnych: wzrost poważania w miejscu pracy, obniżenie ryzyka zlikwidowania stanowiska pracy, sprawniejsze realizowanie zadań zawodowych
Przykłady zmian negatywnych: przeładowanie obowiązkami związane z uzyskaniem wyższego stanowiska pracy, niechęć ze strony innych współpracowników, problem z odnalezieniem się na nowym stanowisku pracy

a) Tak, zaszły zmiany pozytywne (jakie?)....
b) Nie nastąpiły zmiany
c) Tak, zaszły zmiany niekorzystne (jakie?) ...
d) **(Nie czytać)** Nie wiem/nie pamiętam/odmowa odpowiedzi

14. Jakie inne pozytywne zmiany nastąpiły w Pana/Pani sytuacji zawodowej na skutek udziału w projekcie? Proszę wskazać wszystkie właściwe odpowiedzi.
Uwaga: Pytanie zostanie zadane/wyświetli się tylko respondentom, którzy w poprzednim pytaniu potwierdzili wystąpienie zmian o charakterze pozytywnym

a) Spadło zagrożenie, że moje stanowisko pracy zostanie zlikwidowane
b) Cieszę się większym poważaniem ze strony pracodawcy
c) Cieszę się większym poważaniem ze strony współpracowników
d) Sprawniej radzę sobie z wykonywaniem zadań służbowych
e) Inne (jakie?) ...

15. Czy efekty wsparcia w postaci zmiany Pana/i sytuacji zawodowej utrzymały się, czy też uległy zmianie po 12 miesiącach lub więcej od zakończenia przez Pana/ią udziału w projekcie?

- a) Utrzymały się
- b) Uległy zmianie na lepsze w zakresie:
 - B1) wysokości wynagrodzenia
 - B2) formy umowy
 - B3) zmiany stanowiska pracy/zmiany pracy
- c) Uległy zmianie na gorsze
- d) (Nie czytać) Odmowa odpowiedzi

16. Z których form wsparcia korzystał/a Pan/i w ramach projektu?

- a) Doradztwo zawodowe indywidualne
- b) Doradztwo zawodowe grupowe
- c) Pośrednictwo pracy
- d) Szkolenia z zakresu samodzielnego poszukiwania pracy
- e) Wsparcie psychologiczne
- f) Kursy i szkolenia mające na celu zdobycie nowych umiejętności, kompetencji i kwalifikacji
- g) Praktyki lub staże zawodowe
- h) Wsparcie w zakresie opieki nad dzieckiem
- i) Wsparcie na założenie własnej działalności gospodarczej
- j) Dofinansowanie pracodawcy kosztów zatrudnienia
- k) Dodatek relokacyjny
- l) Inna forma (jaka?) ...

17. Które z form wsparcia były/są w Pana/Pani przypadku najbardziej skuteczne?

Możliwość wyboru maksymalnie 3 odpowiedzi.

Uwaga: wyświetlone zostaną tylko te odpowiedzi z kafeterii, które zaznaczono w poprzednim pytaniu.

- a) Doradztwo zawodowe indywidualne
- b) Doradztwo zawodowe grupowe
- c) Pośrednictwo pracy
- d) Szkolenia z zakresu samodzielnego poszukiwania pracy
- e) Wsparcie psychologiczne
- f) Kursy i szkolenia mające na celu zdobycie nowych umiejętności, kompetencji i kwalifikacji
- g) Praktyki lub staże zawodowe
- h) Wsparcie w zakresie opieki nad dzieckiem
- i) Wsparcie na założenie własnej działalności gospodarczej
- j) Dofinansowanie pracodawcy kosztów zatrudnienia
- k) Dodatek relokacyjny
- l) Inna forma (jaka?) ...

18. Proszę ocenić, w skali od 1 do 10, gdzie 1 oznacza „w ogóle się nie przyczyniła”, a 10 „bardzo się przyczyniła”, w jakim stopniu forma wsparcia/poszczególne formy wsparcia, z której/których Pan(i) skorzystał(a), przyczyniły się do poprawy Pana/i sytuacji na rynku pracy. **Uwaga: wyświetlone zostaną tylko te odpowiedzi z kafeterii, które zaznaczono w poprzednim pytaniu.**

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Doradztwo zawodowe indywidualne										
Doradztwo zawodowe grupowe										
Pośrednictwo pracy										

Szkolenia z zakresu samodzielnego poszukiwania pracy										
Wsparcie psychologiczne										
Kursy i szkolenia mające na celu zdobycie nowych umiejętności, kompetencji i kwalifikacji										
Praktyki lub staże zawodowe										
Wsparcie w zakresie opieki nad dzieckiem										
Wsparcie na założenie własnej działalności gospodarczej										
Dofinansowanie pracodawcy kosztów zatrudnienia										
Dodatek relokacyjny										
Inna forma (jaka?) ...										

19. Proszę ocenić, w skali od 1 do 10, gdzie 1 oznacza ocenę najniższą, a 10 najwyższą, w jakim stopniu otrzymane wsparcie odpowiadało Pana/Pani potrzebom. Proszę wskazać jedną odpowiedź. Uwaga: wyświetlone zostaną tylko te odpowiedzi z kafeterii, które zaznaczono w poprzednim pytaniu.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Doradztwo zawodowe indywidualne										
Doradztwo zawodowe grupowe										
Pośrednictwo pracy										
Szkolenia z zakresu samodzielnego poszukiwania pracy										

Wsparcie psychologiczne										
Kursy i szkolenia mające na celu zdobycie nowych umiejętności, kompetencji i kwalifikacji										
Praktyki lub staże zawodowe										
Wsparcie w zakresie opieki nad dzieckiem										
Wsparcie na założenie własnej działalności gospodarczej										
Dofinansowanie pracodawcy kosztów zatrudnienia										
Dodatek relokacyjny										
Inna forma (jaka?) ...										

20. Czy potrafi Pan/Pani wskazać zmiany, które Pana/Pani zdaniem należy wprowadzić, aby zapewnić większą skuteczność wsparcia ukierunkowanego na poprawę sytuacji na rynku pracy?

- a) Tak (jakiego rodzaju zmiany są potrzebne?).....
b) Nie

21. Płeć respondenta *(Ankieterze, zaznacz samodzielnie)*

- a) Kobieta
b) Mężczyzna

22. W jakim jest Pan/i wieku?

- a) Poniżej 25 lat
b) 25-34 lata
c) 35-44 lata
d) 45-54 lata
e) 55 lat i więcej
f) *(Nie czytać)* Odmowa odpowiedzi

23. Jakie posiada Pan/i wykształcenie??

- a) Podstawowe
b) Gimnazjalne
c) Zasadnicze zawodowe
d) Średnie ogólne
e) Średnie techniczne
f) Policealne
g) Wyższe
h) *(Nie czytać)* Odmowa odpowiedzi

24. Czy posiada Pan/i orzeczenie o stopniu niepełnosprawności?
a) Tak b) Nie c) <i>(Nie czytać)</i> Odmowa odpowiedzi
25. Proszę wskazać powiat, w którym Pan/i zamieszkuje:
a) Miasto Gorzów Wielkopolski b) Miasto Zielona Góra c) gorzowski d) krośnieński e) międzyrzecki f) nowosolski g) słubicki h) strzelecko-drezdenecki i) sulęciński j) świebodziński k) wschowski l) zielonogórski m) żagański n) żarski o) <i>(Nie czytać)</i> Odmowa odpowiedzi
<i>Dziękujemy za udział w badaniu!</i>

Scenariusz pogłębionych wywiadów indywidualnych IDI z przedstawicielami instytucji, którzy utworzyli miejsce wychowania przedszkolnego lub dostosowali miejsce przedszkolne do potrzeb dzieci niepełnosprawnych

Dzień dobry, Nazywam się i reprezentuję firmę EU-Consult. Na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego przeprowadzamy badanie wskaźnika programowego „Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. W związku z tym, iż realizowali Państwo projekt, w ramach którego utworzono miejsca wychowania przedszkolnego/ dostosowano miejsca przedszkolne do potrzeb os. niepełnosprawnych, chciał(a)bym poprosić Pana/ią o udział w wywiadzie pogłębionym dotyczącym trwałości tych miejsc. Badanie jest anonimowe, a jego wyniki prezentowane będą wyłącznie w postaci zbiorczych zestawień statystycznych.
1. Ile miejsc wychowania przedszkolnego utworzono w ramach projektu (NAZWA PROJEKTU Z BAZY)
2. Ile spośród utworzonych w ramach projektu (NAZWA PROJEKTU Z BAZY) miejsc wychowania przedszkolnego nadal funkcjonuje?
Pytanie zostanie zadane w sytuacji, gdy liczba funkcjonujących miejsc wychowania przedszkolnego jest niższa od liczby miejsc wychowania przedszkolnego utworzonych w ramach projektu.
3. Dlaczego zlikwidowano część miejsc wychowania przedszkolnego utworzonych w ramach projektu?
4. Jaka była wartość uzyskanego przez Pana/Pani podmiot dofinansowania?
5. Czy osiągnięto zakładaną wartość docelową wskaźnika dot. liczby miejsc wychowania przedszkolnego? Jeśli tak, czy było trudno ją osiągnąć? Jeśli nie, dlaczego? Co na to wpłynęło? Jakie środki zaradcze należało zastosować, aby możliwe stało się osiągnięcie zakładanych wartości docelowych?
6. Czy podczas realizacji projektu napotkał/a Pan/Pani jakieś problemy? Jeśli tak, czy były one związane z osiągnięciem wartości docelowej czy też dotyczyły innego aspektu realizacji projektu? Czy konieczne były do podjęcia środki zaradcze w celu ich eliminacji? Jeśli tak, jakie były to środki? Czy można jakoś uniknąć wystąpienia podobnych problemów w ramach przyszłych realizowanych działań o podobnym charakterze?
7. Jakie czynniki Pana/Pani zdaniem warunkują osiągnięcie zakładanych wartości wskaźników?
8. Czy uzyskane wsparcie odpowiadało na potrzeby Pana/Pani podmiotu? Czy wsparcie powinno zostać zmienione bądź rozszerzone? W jakim zakresie?
9. Jak Pan/Pani ocenia wartość uzyskanego wsparcia? Czy otrzymane środki w przeliczeniu na liczbę utworzonych bądź dostosowanych miejsc przedszkolnych były optymalne? Czy wartość przyznawanego wsparcia powinna zostać w jakiś sposób zmodyfikowana?
10. Czy Pana/Pani zdaniem w miejscu realizacji Państwa projektu (gmina/miasto) występuje zapotrzebowanie na zwiększenie liczby miejsc wychowania przedszkolnego? (Proszę uzasadnić odpowiedź)
11. Czy w placówce wychowania przedszkolnego objętej wsparciem w ramach projektu planowana jest zmiana liczby dostępnych miejsc wychowania przedszkolnego (w perspektywie najbliższych dwóch lat)?
12. Czy, a jeśli tak, dlaczego planowane jest zmniejszenie liczby miejsc wychowania przedszkolnego?
13. Proszę wskazać nazwę miasta/gminy, w którym/której realizowano projekt.

14. Proszę wskazać liczbę mieszkańców gminy/miasta, w którym/której zrealizowano projekt.
15. Proszę wskazać, jaki podmiot Pan/i reprezentuje.